

DRAUGAS

PERIODICALS
June 30, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, BIRŽELIO - JUNE 30, 2005

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-29-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 127
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Prei. Edmundas Putrimas Briuselyje. Cape Cod lietuvių subūrė cepelinai. **2 psl.**

Atėjo ir Estijos eilė. **Ką jie iš mūsų padarė? Parama nenašiu žemių ūkininkams.** **3 psl.**

Vasaros ekskursijos. **Kredito unijos „Litasp“ 50-metis.** **4 psl.**

Danijoje minimi **Hans Ch. Andersen** metai. **Kiek kainuoja karališkoji šeima.** **5 psl.**

Povandeninio laivo U-505 paslaptys. **Spaudos apžvalga. Klasikinės muzikos koncertai Millennium Park. Vasaros šokiai Čikagoje.** **6 psl.**

Sportas

* **Birželio 30-liepos 3 d. vyksiančiose VII pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Vilniuje** tikimasi sulaukti daugiau nei puspenko tūkstančių sportininkų, trenerių bei oficialių delegacijų asmenų. Pirmos paraiškas dalyvauti žaidynėse pateikė 612 užsienio lietuvių iš 17 šalių. Lietuvai žaidynėse atstovaus per 4.000 dalyvių, kurie tapo nugalėtojais apskričių bei rajonų sporto šventėse — iš 34.000 dalyvių. Žaidynių nugalėtojai bus apdovanoti atminimo medaliais, kurių pagaminti 637 komplektai. Gausiausios žada būti JAV (118), Lenkijos (117) ir Rusijos (79) lietuvių delegacijos.

* **Penkiolikmetis Ričardas Berankis nepateko į ITF serijos jaunių (iki 16 metų) „Trophee Lagardere 2005“ teniso turnyro** Prancūzijos sostinėje šešiolikmetį. Perspektyviausias jaunasis Lietuvos tenisininkas pirmojo rato susitikimą po atkaklios kovos pralaimėjo prancūzui Thibault Venturino.

* **JAV NBA lygoje kitąmet išvysime dar vieną lietuvių. Pajėgiausiam pasaulio turnyre** be Žydrūno Ilgauskio ir Dariaus Songailos žais šalis jaunimo rinktinės geriausias žaidėjas Linas Kleiza. 20 metų 203 centimetrų ūgio puolėjas pirmajame rate 27 šaukimu pasirinko Portland „Trail Blazers“, tačiau netrukus „Blazers“ L. Kleizą perleido Denver „Nuggets“ komandai.

Naujausios žinios

* **Nesuprantama, kodėl Lietuva ir Lenkija nepakviesia į Kaliningrado jubiliejų,** sako prezidentas V. Adamkus.

* **Premjeras teigia nesikišantis į žmonos verslo reikalus.**

Valiutų santykis
1 USD — 2.867 LT
1 EUR — 3.452 LT

Nevyriausybinės organizacijos telkiasi kovai prieš korupciją

Pristatytas „Pilietinis aljansas prieš korupciją“.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Vilnius, birželio 29 d. (ELTA) — Keturios į aljansą prieš korupciją susivienijusios nevyriausybinės organizacijos ketina rengti konkrečius siūlymus, kaip didinti valstybės tarnautojų veiklos skaidrumą ir skatinti piliečius kovoti su korupcijos reiškiniais.

„Pilietinio aljanso prieš korupciją pasiūlymai bus labai konkretūs. Mes bendradarbiaujame su teisininkais ir jie kurs įstatymų projektus ar net parašys sakinių, kaip viena ar kita kovos su korupcija priemonė gali būti įrašyta įstatyme. Taip daroma todėl, kad niekas nesaikytų, jog užsiimame tik šūkių kūrimu“, pristatydama aljanso veiklos gaires kalbėjo „Transparency International“ Lietuvos skyriaus direktorius Rytis Juozapavičius.

Prie Švedijos krantų žuvo du jūrininkai iš Lietuvos

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Lietuvos žvejybiniame laive prie Švedijos krantų antradienį mirė du igulos nariai. Negalutiniais duomenimis, vyrai apsinuodijo chemikalais, kuriais, išskrovus žuvis, buvo išpurkštas triušas.

Laivo, kuris pažymėtas numeriu 1032, savininkė — bendrovė „Senoji Baltija“ — direktorius Mindaugas Rimeikis teigė, kad nelaimė įvyko, kai laivo šešių narių igula, išskrovusi apie 18 tonų sužvejoto brėtlingio, išplaukė iš Švedijos uosto ir pasuko Klaipėdos link.

Maždaug po 40 minučių laivo igula šalia plaukusiama kitam lietuvių laivui pranešė apie nelaimę. Medikai laivo mechanikui 58-erių Rimantui Karaliukui bei meistrui 61-erių Juriui Nikitiniui jau niekuo nebeįgalejo padėti. Mirusiųjų kūnai perduoti švedų teismo medicinos ekspertams. Du igulos nariai, žuvis apdorotojas Viktoras Mikalčiukas ir laivo kapitonas Remigijus Steponavičius buvo nugabenti į Karlskronos miesto ligoninę, vėliau iš jos išleisti.

Nenukentėję dar du jūreiviai šiuo metu apgyvendinti viešbutyje, kapitonas apklauskiamas policijoje, o žuvis apdorotoja priglaudė kitas lietuvių žvejybinius laivas.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

plaukė iš Švedijos uosto ir pasuko Klaipėdos link. Maždaug po 40 minučių laivo igula šalia plaukusiama kitam lietuvių laivui pranešė apie nelaimę. Medikai laivo mechanikui 58-erių Rimantui Karaliukui bei meistrui 61-erių Juriui Nikitiniui jau niekuo nebeįgalejo padėti. Mirusiųjų kūnai perduoti švedų teismo medicinos ekspertams.

Du igulos nariai, žuvis apdorotojas Viktoras Mikalčiukas ir laivo kapitonas Remigijus Steponavičius buvo nugabenti į Karlskronos miesto ligoninę, vėliau iš jos išleisti.

Nenukentėję dar du jūreiviai šiuo metu apgyvendinti viešbutyje, kapitonas apklauskiamas policijoje, o žuvis apdorotoja priglaudė kitas lietuvių žvejybinius laivas.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Tuo tarpu vienas didžiausių vakarinių Švedijos dienraščių „Expressen“ rašo, kad Lietuvos jūrininkai žuvo apsinuodiję duonos, kurios susidarė pūvant triumuose gabentai kilkei.

Aljansą sudaro „Transparency International“ Lietuvos skyrius, Pilietinės visuomenės institutas, Žmogaus teisių stebėjimo institutas ir Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI).

Pasak aljansą remiančio Jungtinės Karalystės ambasadoriaus Lietuvai Colin Roberts, Lietuvos padėtis kovoje prieš korupciją „nera tokia bloga ir net gerėja“.

Anot jo, Lietuva yra dinamiška valstybė, todėl priešingai nei dinamiškumą praradusi šalys, turi realią galimybę apsispriesti, ar ji pritaria, jog yra galimas tam tikras priimtinas korupcijos lygis, ar korupcija apskritai netoleruotina.

R. Juozapavičius tvirtina, šios keturios organizacijos veikė atskirai, tačiau „po viena — šuo loja, o autobusas važiuoja“. Todėl kiekviena aljansą sudaranti nevyriausybinė organizacija sieks įgyvendinti konkrečius jai patikėtus uždavinius.

LLRI direktoriaus Ugniaus Trumpos tvirtinimu, jų organi-

zacija sieks išanalizuoti, kiek novatoriški sprendimai valdymo srityje gali padėti išspręsti korupcijos problemas.

„Transparency International“ Lietuvos skyrius, anot R. Juozapavičiaus, atliks tyrimą, kokios yra piliečių galimybės kontroliuoti kovą prieš korupciją bei siūlyti sukurti efektyviai valstybės tarnautojų etikos priežiūros sistemą.

Anot Pilietinės visuomenės instituto atstovo Manto Adomeno, jų institutas sieks priartinti pilietį prie valdymo procedūrų ir įgalinti jį dalyvauti priimančius sprendimus. Dabar, jo tvirtinimu, yra sudarytos galimybės piliečiams aktyviai veikti, tačiau jos neišnaudojamos.

Todėl, pasak Žmogaus teisių stebėjimo instituto valdybos pirmininko Kestučio Cilinsko, ketinama siūlyti ir raginti, kad bendruomenių atstovai pagal užsienio valstybių pavyzdžius dalyvautų etikos komisijų veikloje. Jo žodžiais, bendruomenių atstovai spręstų etinius klausimus, o baudmes ar sprendimus priimtų kiti.

Italijoje sulaukytas Lietuvos dviratininkas

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Italijoje dėl įtarimų sąsajų su medicininiais preparatais kontrabanda sulaukytas Lietuvos dviratininkas Raimondas Rumšas.

R. Rumšas sulaukytas pagal prancūzų išduotą tarptautinį Europos arešto orderį.

Dviratininko advokatas Alexandre Varaut sako prašysiantis Florencijos teismo paleisti 33 metų R. Rumšą.

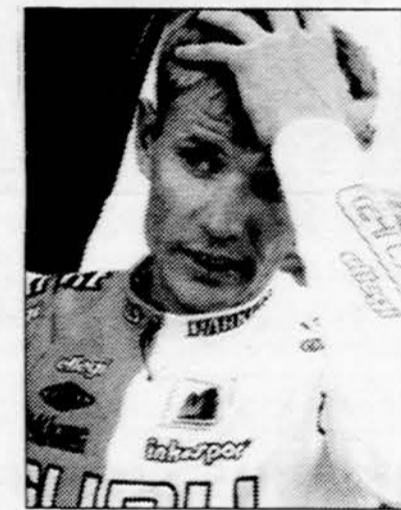
2002 R. Rumšas buvo įsivežęs į panašų skandalą, kai jo žmona Edita buvo sulaukyta su dideliu kiekiu medikamentų po „Tour de France“ varžybų, kurias jis baigė trečias.

E. Rumšienė tuomet ketėjo mėnesių praleido Prancūzijos kaledijoje, o dabar prancūzai nori teisti ją, R. Rumšą ir lenką gydytoją Krystof Ficek už medikamentų įvežimą į šalį kontrabandos būdu.

R. Rumšas buvo metams diskvalifikuotas iš 2003-ųjų „Giro d'Italia“ varžybų už dopingo naudojimą.

Tarptautinį R. Rumšo ir K. Ficek arešto orderį Bonville miesto teismas išdavė dar pernai gegužę.

Teisėjas Franck Guesdon tuomet prancūzų žiniasklaidai teigė, esą R. Rumšas „yra susijęs su uždraustų preparatų kontrabandos ir nelegalaus importo organizatoriais bei vado-

Raimondas Rumšas
Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

vais, ir jis gali būti vykdytojas“.

K. Ficek išrašyti receptai buvo kartu su medikamentais, 2002 m. rastais dviratininko žmonos E. Rumšienės automobilyje.

Profesionalaus dviratininko karjerą R. Rumšas pradėjo 1996 m., trečioji vieta prestižinėse „Tour de France“ lenkybėse 2002 m. buvo reikšmingiausia pergale per jo karjerą.

Tačiau netrukus jis atsidūrė dopingo skandalo epicentre: tąkart Prancūzijos pasienyje buvo sulaukyta bei beveik tris mėnesius kalinta jo žmona Edita, automobiliu į Italiją gabenusi draudžiamų preparatų.

Pats dviratininkas visuomet neigė vartojęs dopingą.

Uždrausta lytiškai santykiuoti su 16-ko metų neturinčiais paaugliais

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Lietuvoje gali būti baudžiama už lytinį santykiavimą su 16 metų nesulaukusiu asmeniu ne tik tuomet, kai santykiavama naudojant prievartą, bet ir esant nepilnamečio sutikimui.

Trečiadienį Vyriausybė priitarė Baudžiamojo kodekso papildymo projektui, kuriuo siekiama užtikrinti lytiškai nesurendusių asmenų seksualinį neįsivakavimą, normalų jų vystymąsi.

Priėmus siūlomą pataisą, nuo 14 iki 16 metų bus padidintas amžius, nuo kurio nepilnamečiai gali duoti sutikimą lytiškai santykiuoti.

Taip pat įstatymo projektu buvo nustatyta baudžiama lyti-

ni santykiavimą su jaunesniu kaip 16 metų amžiaus asmeniu. Šios amžiaus ribos pasirinkimas yra sąlygotas tuo, kad lytinę brandą sąlygoja ne tik gebėjimas apvaisinti ar pastoti, bet ir galėjimas be žalos sau atlikti kitas seksualines funkcijas: lytiškai santykiuoti, gimdyti, maitinti, auginti kūdikį.

Iki 16 metų asmuo dėl psichinio nesubrendimo pilnai nesuvokia seksualinių santykių pobūdžio, esmės ir padarinių, neturi normalių sąlygų auginti kūdikį, išlaiko su minėtu funkcijų atlikimu nesuderinamą konstitucinę teisę ir pareigą mokytis ir pan. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad baudžiamieji įstatymai taip pat pilnai subrendusiems, suvokiškiems savo veiksmų esmę bei juos valdan-

Rusija prašo uždrausti sandorius su „Mažeikių naftos“ akcijomis

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Rusijos teisingumo ministerija oficialiai kreipėsi į Lietuvos ir Nyderlandų teisingumo ministerijas, prašydama uždrausti sandorių su „Jukos“ valdomomis „Mažeikių naftos“ akcijomis registravimą.

„Jei toks raštas iš tiesų egzistuoja, jis keičia situaciją ir reikės derinti mūsų poziciją prie jo“, sakė premjeras Algirdas Brazauskas.

Anot jo, sunku vertinti šią žinią, nes nei Vyriausybė, nei Teisingumo ministerija kol kas negavo apie tai jokios oficialios informacijos.

Teisingumo viceministras Gintaras Švedas sakė, jog ministerija kol kas negavo Rusijos prašymo. Anot jo, tokie prašymai paprastai siunčiami paprastu paštu ir gali keliauti iki dviejų savaičių.

Pasak Rusijos teisingumo ministerijos pranešimo, Lietuvos ir Nyderlandų taip pat prašoma išaiškinti, kokią turta šiose valstybėse valdo su „Jukos“ susijusios įmonės, pranešė Rusijos naujienų agentūra „Interfax“.

Rusijos teisingumo ministerija pabrėžia, jog šie prašymai pateikti remiantis tarptautiniais teisinės pagalbos aktais.

„Kol kas ką nors komentuoti sudėtinga, nes neaišku, nei to prašymo pagrindas, nei turinys. Jei viskas tikrai pagal tarptautinius aktus, aišku, tokį prašymą turėsime vykdyti“, teigė G. Švedas.

Rusijos federalinė teismo antstolių tarnyba siekia išaiškinti, kokią turta „Jukos“ valdo užsienyje ir uždrausti jį perduoti ar kitaip perleisti.

Visas „Jukos“ turtais Rusijoje yra areštuotas, siekiant padengti milžiniškas mokesčių pretenzijas buvusiai didžiausiai šalyje naftos pramonės grupei.

Tuo tarpu žlungančio susivienijimo „Jukos“ valdomomis pelningiausiomis Lietuvos bendrovė „Mažeikių nafta“ akcijomis domisi nemažai Rusijos ir tarptautinių naftos ir energetikos kompanijų.

Į jas pretenduoja Rusijos naftos pramonės milžinai „LUKoil“ ir „TKN-BP“, tarptautinė naftos perdirbimo ir prekybos bendrovė „Vitol“, Kazachstano valstybinė naftos kompanija „KazMunayGaz“ ir kt.

Ginkluotės ir technikos ekspozicija Pasieniečių šventėje labiausiai domėsi vaikai.
Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

11 val. Arkikatedroje už pasieniečius aukotos šv. Mišios. Po jų vyko pasieniečių paradas. Iškilmingos rikiuotės metu labiausiai pasižymėjusiems ir nepriekaištingai tarnaujantiems pasieniečiams įteikti Lietuvos Respublikos prezidento, ministro pirmininko, vidaus reikalų ministro apdovanojimai, pasieniečius sveikino aukšti šali-

ties pareigūnai. Po šių iškilmių pasieniečiai pakvieta susipažinti su savo naudojamais ginkluotės ir technikos ekspozicija, miestiečiai ir šventės svečiai buvo vaišinami „kareiviška koše“, pasirodė kinologai su tarnybiniais šunimis, parodomąją programą demonstravo Ignalinos atominės elektrinės rinktinės Specialiosios paskirties būrio pasieniečiai.

LIETUVIŲ TELKINIAI

PREL. E. PUTRIMAS BRIUSELYJE

Birželio mėn. Briuselyje lankėsi už lietuvių sielovadą užsienyje atsakingas prelatas Edis Putrimas. Prelatas susitiko su Lietuvių bendruomene Briuselyje, aplankė visas čia esančias Lietuvos diplomatinės atstovybes, taip pat lankėsi Europos Sąjungos institucijose, Belgijos vyskupų konferencijoje.

Nėra tikslų duomenų, kiek Belgijoje gyvena lietuvių. Lietuvos ambasadoje Belgijoje per paskutiniuosius rinkimus, vykusius pernai rudenį, balsuoti užsiregistravo puspenkto simto lietuvių, tačiau šis skaičius gali būti kelis kartus didesnis. Po Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą, Briuselyje padaugėjo lietuvių, dirbančių Europos Sąjungos institucijose. Bet gal dar daugiau čia yra lietuvių dirbančių nedaug kvalifikacijos

reikalaujančius darbus, kaip pavyzdžiui vaikų prižiūrėtojas. Beje yra ir nusikaltimais garsėjančių lietuvių. Štai neseniai Belgijai apskrėjo žinia, kad jaunas lietuvis nužudė kunigą, kurio vadovaujamos parapijos namuose gyveno. Tačiau prelatus Edžiui Putrimui pastarųjų lietuvių matyti neteko.

Prelatas aplankė lietuvius, dirbančius Lietuvos misijoje prie NATO, Lietuvos nuolatinėje atstovybėje prie Europos Sąjungos ir Lietuvos ambasadoje Belgijoje. Jis susitiko su visais trim ambasadoriais ir kalbėjosi, ar reikia lietuviams kunigo Belgijoje. Prelatas susitiko ir su Briuselio ateitininkais, iš kurių pirmiausiai išgirdo pasakojimus apie lietuvių gyvenančius Belgijoje. Ateitininkai kalbėjo apie tai, kad Belgijoje, bent jau šventųjų

Prel. E. Putrimas su Ispanijos lietuviais Toledo mieste.

progomis, reikia lietuvių kunigo. Vieni pageidavo, kad jis galėtų atvažinėti, pavyzdžiui, iš Paryžiaus, Amsterdamo ar Londono, iš kur traukiniu reikėtų važiuoti apie dvi valandas. Kai kurių ateitininkų nuomone, kunigo Belgijoje reikia tam, kad jis jungtų lietuvius, gyvenančius Belgijoje. Buvo išsakytą nuomonė, kad kunigo reikia išpažintis, nes atlikti išpažintį flamandiškai ar pranciūziškai nėra paprasta.

Prieš susitikimą su visais Belgijos lietuviams prelatas Edis Putrimas aukėjo šv. Mišias šalia Europos institucijų esančioje Priskelimo koplyčioje. Pastarojoje koplyčioje vyksta ne tik katalikų, bet ir protestantų bei ekumeninės pamaldos. Tai buvo antros šiais metais Mišios Belgijoje, aukojamos lietuviškai. Per Vasario 16 Nepriklausomybės dieną lietuviškai buvo meldžiamasi į šiaurę nuo Briuselio esančiame Diufelio mieste, kur Mišioms, Flandrijos-Lie-

tuvos draugijos kvietimu, iš Lietuvos atvyko kun. Algirdas Dauknyis ir kun. Kęstutis Rugevičius. Į Mišias su prelato Edžiui Putrimu susirinko apie trisdešimt keturiasdešimt lietuvių ir prie jų prisijungė Briuselyje viešintys lietuviai, atvykę susipažinti su Europos Parlamento darbu. Mišiose giedojo Briuselio ateitininkai. Įdomu pastebėti tai, kad iš trijų diplomatinė atstovybių darbuotojų, kurių šeimas sudėjus galėtų būti apie šimtas žmonių, Mišiose dalyvavo tik ambasadorė prie NATO Gintė Damušytė. Iš Lietuvos ambasados Belgijoje ir Nuolatinės atstovybės prie Europos Sąjungos ir lietuviškas Mišias neatėjo nei vienas žmogus, nors Belgijos Lietuvių bendruomenė visus kvietė jau prieš keletą savaičių.

Po Mišių lietuviai išsėk savo pageidavimus prelatus Putrimui. Daug kas pritarė minčiai, kad būtų gerai turėti kunigą, kuris bent per šventes

aukotų Mišias lietuviškai. Lietuviai pageidavo kunigo ir sakramentų teikimui, kaip krikšto ar santuokos. Prelatas, išklauses lietuvių pageidavimus, sakė galvosius ir tarsius su Lietuvos vyskupų konferencija, kaip įgyvendinti šiuos pageidavimus. Anot prelato, vienos didžiausių problemų yra finansai ir klausimas, kur gyventų keliom dienom atvykęs kunigas.

Prelatas Edis Putrimas lankėsi ir Europos vyskupų konferencijų komisijoje, kur susipažino su jos veikla. Belgijos vyskupų konferencijoje jam buvo pažadėta, kad paskyrus kunigą aptarnaujantį Belgijos lietuvių, kunigas galėtų būti skirtas kokiam nors Briuselio parapijai.

Po apsilankymo pas Belgijos lietuvių, prel. Edis Putrimas išvyko į Vokietiją, kur Vasario 16-osios gimnazijoje teikė Sutvirtinimo sakramentą.

Žurn. Jurgita Žemaitytė iš Briuselio

Lietuvos ambasadorė prie NATO Briuselyje Gintė Damušytė ir prel. Edmundas Putrimas.

CAPE COD, MA

Cape Cod lietuvius subūrė cepelinai

Lietuva — labai mažytė šalis, tačiau apie ją žino ne tik jos kaimynai, bet ir visais pasaulis. Jungtinėse Valstijose mūsų tautiečius garsina sportininkai, menininkai ir mūsų jaunoji karta. Budami toli nuo namų, jie nepamiršta savo tautos kultūros, papročių, turi gerų sumanymų ir puikių idėjų kaip galima linksmai bei naudingai praleisti laiką. Tai įrodė smagus renginys, neseniai įvykęs Massachusetts valstijoje, Cape Cod.

Turbūt kilo klausimas, kas ten įdomaus įvyko? Į šį klausimą galima atsakyti labai paprastai — ogi „Cepelinų po-

piet“. Mintis suburti vyresniuosius ir jaunuosius Lietuvių bendruomenės atstovus prie cepelinų stalo kilo trims lietuviams: Kristinai, Daliui ir Deimantei dar žiemą, kai Cape Cod buvo smarkiai užpustytas ir tarsi atskirtas nuo viso pasaulio. Ką tik iš Lietuvos atvykę į JAV vasarą čia padirbėti studentai entuziastingai palaikė idėją ir daug prisidėjo organizuojant renginį. Cape Cod jaunimas, kupinas idėjų ir energijos, pasiryžo padaryti viską, kad šventė įvyktų ir būtų įdomi. Buvo surastos gražios patalpos Brewster privačiame Cobbs Pond rajone, išsiūsti

pačių sukurti pakvietimai, supirktos vaisės, pakviestas vietinio televizijos kanalo programų režisierius Steve Voluckas (beje taip pat lietuvių kilmės), kad nufilmuotų ir Cape Cod gyventojams papasakotų apie Lietuvą bei supažindintų su jos kulinarijos paslaptimis, taip pat parodytų, kaip moka gražiai ir linksmai mūsų tautos atstovai linksmintis ir bendrauti. Dabar laukia nemazas darbas sukurti tokią programą vietiniam Cape Cod 17 TV kanalui.

Sekmadienį, birželio 5 d., nuo ankstyvo ryto, dar svečiams neatvykus, jaunimas skubėjo

Kristina, Dalius ir Deimantė dalina cepelinus.

popuoti salę ir paruoti cepelinus. O darbo buvo tikrai daug. Visi gerai nusiteikę, nusukę porą didžiulių maišų bulvių, tarkavo, sunkė, paruošė mėsos įdarą ir padažą. Aišku, neapsieita be kuriozų, bet apie juos geriau nerašyti. Nors iki puotos pradžios nespėta cepelinų „sulipdyti, kaip buvo planuota, bet tai išėjo visiems tik į naudą. Susirinkę svečiai noriai puolė padėti daryti cepelinus, kurių pagaminta daugiau nei 100. Kaip ir visi tikėjosi, mūsų nacionalinis patiekalas gavosi labai skanus. Ar kad labai išsiilgę lietuviškų patiekalų, ar kad tiek daug darbo įdėta — keipkodiškiai gyre cepelinus ir jų virejus. Žinoma, visi atsinešė ir kitokių užkandžių bei desertų. Ypač visi buvo sužavėti Napoleono tortu, taip seniai ragautu Lietuvoje. Popietės metu ne tik valgėme. Mes dainavome, šokome, žaidėme žaidimus, laimėjome prizus — marškinėliais su Lietuvos užrašu, žiūrėjome videofilmą apie Vilnių, dalinomės išpuzdžiais bei prisiminimais apie savo šalį. Smagu, kad šventė pavyko! Visi skirstėsi puikiai praleidę laiką, linksmai pabendravę su senais pažįstamais ar užmezgę naujų pažinčių. Netrukus tikimės ir kitų lietuviškų renginių Cape Cod.

Kristina Ralkova

Toki gražų būrį Cape Cod lietuvių pavyko sukviesti prie „cepelinų stalo“.

Deimantės Vilčinskaitės nuotr.

Po pamaldų Šiluvos koplyčioje, Washington, DC, stovi iš kairės Elena Dambrionienė, Laima Pletterienė, Algimantas Gureckas, Virginija Gureckienė, kun. Vaidotas Labašauskas, Aldona Aistienė ir Aloyzas Aidis.

Elvyros Vodopalienės nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraščių pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto			
JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (USD)	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$70.00	\$53.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliaru paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliaru paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org
Administracija - Vytautas Paskauskas
administracija@draugas.org
Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso saugoti. Nenaudotą straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VĪZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbarne lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikė ir gydymo specialistė.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvoms suteikiama dantų už prieamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

KĄ JIE IŠ MŪSŲ PADARĖ?

YTAUTAS VISOCKAS

Dar taip neseniai, rodos, „atsukome“ saulę, kad visa valanda ilgiau ja galėtumėm gerėtis, o štai mūsų padangėje ši gyvybę sklaidžianti žvaigždė jau kasdien vis žemiau bėpakyta. Prabėgo birželis — vasaros pradžia, su varnėnų, žylučių cypėjimu inkiluose, lakštingalų trelemis, gegučių kukavimu... Kur bepažvelgsi — žaliuoja, žydi, auga, stiebiasi į Saulę. Tačiau saulė, saulytė — jau nueinanti, tolstanti... Nuo Joninių, nuo Rasos šventės su paparcio žiedo išėjimu, nuo bemiegės trumpiausios metų nakties... Vasara dar neįpusėjusi, o arčiau rudens nuėjusi, o kartais ima ir aplanko, kai žvelgi dar žaliai siuruojančius, bet jau užaugusius javus, į pievose džiugiančius žolynus... O, kad taip greitai bėgtų antroji — rudeniškoji, žemiškąji — metų pusė!

Birželis Lietuvoje — ne tik vasaros pradžia, bet ir didžiulė šventė, susidedanti iš daugybės mažesnių švenčių, visokių festivalių, vykusių įvairiose Lietuvos vietose, miestuose ir miesteliuose... Birželis — jau ne tremčių, karo ir okupacijų pamirėjimo menas, nors šios ir kitokios datos, kalendoriniai dabar Tarptautiniai vaikų gynimo, Sąjūdžio, Tevo, Gedulo ir vilties, Okupacijos ir genocido, Birželio sukilimo, Rasos ir Joninių diena vadinamos — jos nebuvo visiškai užmirštos. Dar taip neseniai sielojomės, kad lietuviai tik verkiame, tik skaudžia savo praėitį, netektis aprauda (aš taip niekada nemaniau), kad jie nemoka džiaugtis ir linkimintis. Bent jau šimt birželio mėnesį to tikrai nebuvo — raudų ir verkšlenimo. Nors sakoma, kad didvyriai ir kankiniai bus amžinai gyvi širdyse, geriausių atveju jie lieka istorijos knygose, istorijos vadovėliuose, kurių, sprendžiant pagal sensacingąją televizijos laidą „Klausimelis“, mūsų jaunimas labai nemėgsta. „Dienomis“ vadinami minėtieji praėjusio šimtmečio tragiškieji įvykiai —

istorija, kurios jau nereikia apraudoti, tačiau kurią reiktų žinoti. Deja, taip nėra. Šventės, pramogos, linksmybės... Alytuje ir Birštone, Kaune ir Druskininkuose, Palangoje ir Nidoje... Ilgas straiptis susidarytų, jeigu bandytum išvardinti visus Lietuvos miestus ir miestelius, kuriuose vien tik birželio mėnesį tos linksmybės liejosi per kraštus. Ypač Joninių naktį, kai paupiuose, ant piliakalnių dege laužai, Nemunu ir Nerimi plaukė ugnelės, iš tolo primenančios pražydušią paparcio žiedą. Gražu... Ar visada, ar visur? Anaipol! Labai dažnai per kraštus liejosi ne linksmybės, o alus ir degtinė — nuolatiniai nesainkingumo, banalybių, smurto palydovai. Labai dažnai tos šventės džiaugsmo teikia tik aludariams, degindariams. Taip buvo ir praėjusį savaitgalį. Spaudoje skaitėme ciniškų džiugavimus, kad „per Jonines alaus suvartojimas pasiekia kulminaciją“, kad, nepaisant vasaros karščių, degtinė ir kiti stiprieji gerimai taip pat turi didžiulę paklausą.

Ir beveik visur, visada — tas pats, kaip toj užstales dainuokoj: „šio vakaro programoj — degtinė ir alus“. Geriausias ketinimus, įdomiausias tradicijas nustelbia „Alitos“, „Stumbrai“, „Kalnapiliai“, „Taurai“, „VP Market“. Beveik visi mano pažįstami jau numojo ranka į tokias šventes. Ir aš pats jas apeičiau iš tolo, bet kaip tada paraščiau šį nelinksmą straipsnį apie lietuviškus pasilinksminimus? Nebent pasiremtiau kunigu Juliumi Sasnauku: „Vis prisimenu pasakojimą apie vieną aukštą kompartijos bosą, kad jis esą įkausęs inkšdavo: „Ką jie iš mūsų padarė? Nežinau, kaip jam viskas atrodytų, jau nebe Tarybų Lietuvoje, bet šiaip tas retorinis klausimas šiandien limpa kur pasisuksi. Tiek, kad greitai pasidarys banalus. Baisiausia, jog adresuoti to įvaizdžio „jie“ nėra kam. Ir kad mes patys metai po metų nuolankiai leidomės malami ir permalami tose melo ir niekšy-

bės girnose. Iki kvailumo. Iki valstybinių Joninių su alaus dušais ir šašlykais, esą tikrosiomis savo šaknimis“ („Lai-kas“).

Turime gražių kaimo sodybų paezerėse, paupiuose. Neseniai dar abejojome, kad jos galėtų „turtėti ateitį“, ypač kad jos būtų įmanoma prisivilioti užsieniečių. Šiandien matome — net didžiausi optimistai neįsivaizdavo tokio poilsiautojų antplūdžio. Į tas sodybas su tikrais ir netikrais gandrais (juo pastarųjų daugiau, tuo įvaresniu) paslaugų ten galima tikėtis) iš anksto nesutaręs nepateksi, o į kai kurias, kaip sakoma, už jokių pinigų nepateksi, nes tu nesitūzinietis, vadinasi, esi nepageidaujamas, dėl suprantamų priežasčių, užsieniečių tik pagertai? Jokių kitokių pramogų jiems nereikia, jie nepastebi vakaro tylos su besileidžiančios saulės atspindžiais raibiluojančiame ežere, jie negirdi lakštingalų, nes tik geria ir rikdo savo „magus“. Tokios, deja, tendencijos, apie jas spaudoje pasakojo vienos turistines paslaugas teikiančios sodybos šeimininkas. Aš ir pats turiu panašios patirties, kai netoli Vėsių kaimo pastarąjį paezerėje naiviai tikėjausi už kelias dešimtis litų nusipirkti kaimiškos idilijos: už tokius pat pinigus grupelė jaunuolių tą naktį mums pavertė košmarišku sapnu.

Tyla ir ramybė Lietuvoje tampa vis sunkiau prieinama prabanga. Sovietmečiu ją galėdavai rasti daug kur, taip pat ir „kolektyviniuose soduose“. Kai dar toli gražu ne kiekvienas turėjo „Vėją“, kai „magų“, „Žiguliuose“ nebuvo, kai dar nežinojome, kad naujojo šimtmečio pradžioje užsiaugsime klykiančią „bumčikų“ kartą... Į senelių prakaitu aplaistytus šešių arų sklypelius tos mūsų atžalos, ieškomamos laisvo ploto, vis dažniau ima plūsti. Žinoma, ne lisyvę nuravėti, ne lakštingalų pasiklausyti. O tada mes,

senukai, savo ruožtu tiek visko prisiklausome, kiek per visą gyvenimą nesame girdėję. Ypač naktimis, kai kilometro spinduliu aplinkui dreba ne tik langų stiklai, bet ir mūsų širdys. Kad tik nepadegtu, kad tik greičiau viską išlaktų ir išsinešintų! Tačiau degtinės dabar niekad nepritrūksta, ne sovietmetis juk, pritrūksta pinigų, ir tada senelėi tenka atverti savo piniginę. Kartą ta senelė pinigines neatvėrė (o gal tikrai ne cento neturėjo), tai buvo išmesta už durų ir visą naktį su šuneliu Koku praleido po atviru dangumi. Ankstyvą pavasarį Faktas. Ir ne iš senasacingosios žiniasklaidos paimtas.

Tai vis „vaizdžiali“ iš prastuomenės, biednuomenės gyvenimo. Juos aš pavadinčiau nelabai geromis tendencijomis. Aukštuomenės sluoksniuose degtinė pinigų niekad netrukta, kaip ir skandalų. Tiesa, jums, Amerikos lietuviams, gerai pažįstamas verslininkas bei filantropas Juozas Kazickas mano šiek tiek kitaip. Neseniai „Lietuvos rytui“, be kita ko, kalbėjo: „Mano 87 metų akys Lietuvoje nemato jokių skandalo. Matyt, sergu leukoma. Vienintelis dalykas, kurį regiu, yra gražios moterys... Bet tikrai nematau tokio skandalo, kaip matote jus. Į juos žvelgiu per kitą prizmę — jie yra neišsvengiami, normali jaunose demokratijos kurimosi dalis. Padedant laisvai žiniasklaidai, tai ypač svarbu, visuomenė mokosi, tvirtėja, iškelia ir sprendžia problemas. Žingsnis po žingsnio vyksta demokratijos apsišvarinimas.“

Iš toliau visada viskas gražu atrodo. Iš esmės galima sutikti, kad visokie netikri apsipajusę pranašai, kaip ir jų netikri diplomai, besišvarinant bus išmesti į šiukšlių dėžę. O kaip su tais šimtais tukstančių nesibaigiančių „švenčių“ dalyviais, kurie praėjusį savaitgalį paparcio žiedo ieškojo su alaus buteliu rankoje? Ar ir juos — į šiukšlių dėžę?

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Atėjo ir Estijos eilė

Maskvos žaidimų su Baltijos valstybėmis variantai — neišsėjami. Šios trys nedidelės valstybės, prisiglaudusios prie Baltijos jūros, jau seniai yra aštrus krislas Kremliaus akyje. Ne tik jų sėkmingos pastangos išsiveržti iš sovietų geležinio glėbio, bet ir nuolatiniai reikalavimai pripažinti, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo jėga Raudonosios armijos okupuotos 1940 m., o 1939-aisiais slapta susitarimu pasidalintos tarp Berlyno ir Maskvos, yra erzinantį Rusijos imperijos istorijos dalis. Netikėtai greitas šių valstybių išėjimas į NATO bei Europos Sąjungą uždarė prez. Putin kelią tiesiogiai su jomis „susidoroti“, bet nekliaud subiliai tęsti griunamąjį darbą.

Ne tik Baltijos valstybių diaspora, gyvenanti Amerikoje, įstengė įtakoti Vašingtoną, kad JAV prez. George W. Bush, atvykęs dalyvauti gegužės 9-ąją Maskvoje suruoštoje pergalės iškilmėse, drįso priminti Baltijos valstybių okupaciją, slaptą Molotov-Ribbentrop sutartį, bet Lietuvos ir Estijos prezidentai atsiskė šventėje dalyvauti, tuo susilaukdami daug dėmesio JAV bei Europos žiniasklaidoje. O tas dėmesys iš dalies metė tamsų šešėlį ir į prez. Putin „džiaugsmo šventę“.

Nėra abejonės, kad Kremliuje ne kartą kilo klausimas, kaip reikalai Lietuvos atžvilgiu būtų susiklostę, jeigu ne tas „vakarietiškas Adamkus“, antrą kartą išspraudęs į Prezidentūrą? Galbut Lietuva (iš dalies ir Latvija, kurios aukščiausioje valstybės valdžios keideje taip pat įsitaisė „užsieniečiai“ — Kanados latvė) būtų nukritusi į Maskvos sterblę, kaip prinokusi slyva. Mums atsakymas į tokius klausimus yra aiškus, nes per 15 nepriklausomo Lietuvos gyvenimo metų ne kartą akivaizdžiai matėme „artimo užsienio įtaką“, besistengiančią įvartyti pleištus ir lietuvių tautos vidaus bei užsienio politikos eigą. Lietuvos patriotas reikėjo nemazai pastangų toms „itakoms“ nepasiduoti. Ir vargiai tų kūšimųsi jau išvengta, nes Maskva, vienam nepasisekus, iš rankovės ištraukia naują kortą.

Už prez. Valdo Adamkaus atsakymą dalyvauti Maskvos iškilmėse jau atsiskaityta, nepakviečiant jo į Karaliaučiaus jubiliejinę šventę liepos 3 d. Lyg to nebūtų gana, akibrokštas dar paaštrintas, pakviečiant tris, nelabai kuo pasižyminčius, Seimo narius. Žinoma, Lietuva šį „pažeminimą“ atlaikys ir dėl to didelių nuostolių nebūs. Juo ramiau laikysis seimūnai ir Vyriausybė, tuo labiau erzins Karaliaučiaus tikrąjį šeimūnininką, pagal kurio muziką jo savi-valdybė šoka.

Šios savaitės pirmadienį atėjo Estijai eilė: Rusija atsaukė savo parašą po gegužės 18 d. pasirašyta sienų sunormavimo sutartimi, dėl kurios jau eilę metų tartasi, derintos nuomos, bet vis kažkaip nepasiekta tvirtesnio susitarimo. Estija uliail išpildė visus „didžiojo kaimyno“ reikalavimus ir Maskva net pareiškė, kad „jokių teritorinių nesklamdomų su Estija neturinti“, tad del ko vėl pakeista nuomonė ir pasirašyta sutartis nebegalioja?

Sakoma, „norint šunį mušti, lazda visuo-met atrasi“. Šiuo atveju Maskvos lazda — Estijos parlamente patvirtinta sutartis, į ją įjungiant užuominas apie sovietų okupaciją. Taigi, vėl užmintas apie sovietų užsienio politiką. Putin nutraukė šią okupacijos politiką. Putin nuospaudos. O gal už to sutarties atšaukimo slypi ir tai, kad Estijos prezidentas, kaip ir prez. Adamkus, į Maskvą nevažiavo? Žinoma, Latvija ne ką laimėjo, išsiskirdama iš kitų dviejų Baltijos valstybių ir dalyvaudama gegužės 9-osios iškilmėse. Prez. Putin vis tiek jos teritorines pretenzijas pavadino „visiška nesą-mone“.

Šios Kremliaus machinacijos, nors nemalonoš, visgi nėra per daug pavojingos nei vienai Baltijos valstybei. Didesnį rūpestį Lietuvai kelia Karaliaučiaus kraštas ir nuolat per jos teritoriją riedantis Rusijos tranzitas. Ar kažkoks „nelemtas atsitikimas“, tam tranzitui riedant, gali būti nauja Maskvos korta, laukianti savo eilės, kad galėtų padaryti dar griežtesnį spaudimą Lietuvai? Tai bauginanti galimybė, bet visgi neatmestina.

VIENO GYVENIMO FRAGMENTAS

BRONIUS ŽALYS

Nr. 12

Vos vos juda, nelygu sugedę automatai. Jie žino, kad mes lietuviai, nes prašo mūsų užrukyti. Ten toliau kiti mūsų bataliono belaisviai traukia į kalną kažkokią statybos medžiagą. Klaukiai skamba granito kalnuose jų alkanas šauksmas: „Ras, dva, vziaili, ješ-čio vziaili!“. Ras, dva...“ — kuris žino, vaziaili, ješ-čio vziaili!... Mūsų kaimi, kiek gali, jiems padeda, bet ta pagalba neefektyvi, nes ir mes patys alkanai, o tuos trupinius, ką galime duoti, ir tai turime duoti pasišėpė!..

Gruodžio 14 d.

Praeitą naktį, paryčiai danguje buvo matyti šiaurės pašvaistė. Bet blogiausia, kad tie visi kalnai, kurie iškart buvo taip įdomūs, tos pašvaistės ir visa kita įgriso iki kaulo, atsibodo. Nors vilku kauk amžinoj šiaurės naktį, tėviškę prisiminę!

Šįvakar vienas iš III kuopos lietuvių gavo 5 paras daboklės už „paklydima“ kalnuose. Bandė vyrukas patekti į Švediją, bet pateko ant zandarmerijos patrolio, kuris jį prisistatė atgal į batalioną.

Gruodžio 16 d.

Šeštadienio vakaras. Danguje, kaip dažną naktį, zaidžia šiaurės pašvaistė. Aplinkui, kiek akis siekia, jos apšviesti, sniegu sidabruoti kalnai dunkso. Retais žingsniais praeina po stovyklą vaikščiojantio sargybinio siluetas. Ramu, tylu. Tik barakų viduje šiandien triukšminga — vyrai, gavę mėnesinį prekių išpirkimą, užia, geria. Cigarų, cigarečių ir „bankrutų“ dūmų debesys sukosi po kambarį — šiandien vyrai užmiršę savo rūpesčius, tėvynės ir artimųjų likimą.

Mūsų kambario vyrai net per daug išlinksmino. Klemas (Jasaitis) net ant stalo užsilipo, bebandydamas ar jo jėgos dar gali tai išnešti. Juo toliau, tuo labiau kambario igula gyvėjo. 23:00 val. atėjus „UvD“ (dienos puskarininkis) liepė eiti gulėti, bet tik po poros valandų įkaušęs vyrai sugulė, išskyrus Feliksą, kuris, „užsirūstinęs“ ant kambario vyresniojo, tol triukšmavo, kol sargyba jį išvedė į daboklę. Ir Petras šiandien buvo įkaušęs, nors jis niekad per

daug negerdavę. Mat, vakar gavo atgal iš Vokietijos mergaitė rašytą laišką, ir nusprendė, kad prakeikti angliai bus meilė sombardavę... Širdgeliai nuraminti geriausiai vaistai — degtinė.

Is Suomijos pro mus plaukia ir plaukia kariuomenės daliniai. Kartais tarp jų pasitaiko ir lietuvių, kurie ateina mūsų aplankyti, nes mūsų stovykloje kiekvienas dalinys sustoja pailsėti.

Vakar staiga stovykloje pasklido gandai, kad vokiečiai, naujų tankų pagalba, prasimušę netoli Paryžiaus (per 35 km), paimdami 20,000 belaisvių.

Gruodžio 23 d.

Adalbertas Žigas gavo iš Vokietijos buv. tarnautojo Kaune (J. Žigo) laišką, kuriame rašo apie padėtį Lietuvoje, kiek tai jam žinoma iš laikraščių ir pagėlių pasakojimų: „Lietuvoje ypač nukentėjo miestai. Is Kauno pasitraukdami, vokiečiai išsprogdino Kėstucių, Donelaičių gatves ir Laisvės Aleją ir šiaip visas miestas labai nukentėjo. Bolševikai Lietuvoje vykdo masinius ištrėmimus ir mobilizaciją, bet kaimuose ūkininkai vis dar gyvena, tikti turi atiduoti didelės pyliavas ir labai nukentami nuo evakuojamųjų rusų, kurie, grįždami atgal į Rusiją, su savimi pasiima ūkininko geriausias arklis, prisikrauna vežimus ir išvažiuoja į platiąją tėvynę...“

Gruodžio 26 d.

Taip ir prabėgo Kalėdos... Kai kurie linksminosi papildomai duotais svaigalais, kai kurie, begurkšniodami ir apsvierę, o III kuopos Barvydas, mūsų vadinamas „tevuku“, bandė nusišauti. Laimė, vyrai laiku pastebėjo, šautuvą atėmė. Antra Kalėdų diena, nors daugumas dar pagiriojo, buvome išvartę į darbą, tik tiek, kad į stovyklą leido 1 valanda anksčiau grįžti. Visą dieną kalnuose krito šlapias sniegas, tad grįžom perslėpę, kaip antys.

Sausio 1 d.

Nauju metų dieną buvau nuejęs pas vieną, ne per toliausia nuo stovyklos gyvenančią norvegų šeimą. Dvi dukros, pasirodo, nelbogai moka kalbėti vokiškai. Aš turėjau nusinėti butelį vyno. Susipažinus Marija-Anette emė mane mokyti norvegiskai, aš ja — lietuviškai. Paprasčiau, kad ką nors padainuotų norvegiskai. Bus daugiau.

NENAŠIOSE ŽEMĖSE ŪKININKAUJANČIUS ŽEMDIRBIUS PASIEKS PARAMA

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Mūsų krašto žemdirbiai, ypač tie, kas ūkininkauja mažiau palankiose vietovėse, kone kasdien atakuodami Nacionalinės mokesčių agentūros prie Žemės ūkio ministerijos specialistus, dažniausiai domisi dėl tiesioginių išmokų už deklarotus žemės ūkio naudmenų bei pasėlių plotus. Jiems taip pat įdomu ir dėl išmokų pagal Kaimo plėtros 2004—2006 m. plano priemonę „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais“. Žemdirbiams rūpi sužinoti, kodėl šios išmokos mokamos atskirai, o ne kartu.

Išmokoms mokamos dviem etapais

Kaip teigė Nacionalinės mokesčių agentūros Rysių su visuomene skyrusis vedėjas Dovilė Kirdeikienė, Nacionalinė mokesčių agentūra (NMA) jau balandžio 30 dieną baigė mokėti tiesiogines išmokas už 2004 m. deklarotus žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus. Vadovaujantis žemės ūkio ministrės 2004 m. lapkričio 10 d. įsakymu, tiesiogines išmokas už žemės ūkio naudmenas ir pasėlius buvo mokamos dviem etapais. Pirmo mokėjimo metu išmokė-

ta pagrindinė išmokos dalis (110,94 Lt už ha), taip pat papildoma dalis, finansuojama iš Kaimo plėtros plano priemonėms skirtų lėšų (už javų, rapsų, pluoštinių linų hektarą (152,23 Lt).

Antrojo mokėjimo metu išmokėtas perskaiciuotas pagrindinės išmokos dalies skirtumas, t.y. 1,20 Lt už ha, taipogi likusi papildomos išmokos dalis, finansuojama iš šalies biudžeto (už javų, rapsų hektarą (43,92 Lt., o už pluoštinių linų hektarą — 311,24 Lt).

Žemdirbiai, ūkininkaujantys mažiau palankiose vietovėse ir vietovėse su aplinkosauginiais apribojimais, pernai deklarodami žemės ūkio naudmenas ir pasėlius kartu pildė ir paraiškos priedus išmokoms pagal kaimo plėtros 2004—2006 m. plano priemonę „Mažiau palankios ūkininkauti vietovės ir vietovės su aplinkosaugos apribojimais gauti“, — sakė D. Kirdeikienė, praėjusį mėnesį NMA su žemės ūkio paskirties žemės savininkais pasirašė 160 paramos sutartį pagal Kaimo plėtros 2004—2006 m. plano priemonę „Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“.

Pernai paraiškas paramai pagal šią priemonę gauti, pateikė beveik 200 žemės sa-

vivininkų. Iki kvailumo. Iki valstybinių Joninių su alaus dušais ir šašlykais, esą tikrosiomis savo šaknimis“ („Lai-kas“).

Mazins žemdirbių priklausomybė

Daugelii žemdirbių ir žemės savininkų rūpi sužinoti ir apie tai, kaip ir kokia tvarka pastaruoju metu numatyta atsiskaityti už žemės apželdinimą mišku. Pasak Dovilės Kirdeikienės, praėjusį mėnesį NMA su žemės ūkio paskirties žemės savininkais pasirašė 160 paramos sutartį pagal Kaimo plėtros 2004—2006 m. plano priemonę „Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“.

Pernai paraiškas paramai pagal šią priemonę gauti, pateikė beveik 200 žemės sa-

vininkų. Iki kvailumo. Iki valstybinių Joninių su alaus dušais ir šašlykais, esą tikrosiomis savo šaknimis“ („Lai-kas“).

Turime gražių kaimo sodybų paezerėse, paupiuose. Neseniai dar abejojome, kad jos galėtų „turtėti ateitį“, ypač kad jos būtų įmanoma prisivilioti užsieniečių. Šiandien matome — net didžiausi optimistai neįsivaizdavo tokio poilsiautojų antplūdžio. Į tas sodybas su tikrais ir netikrais gandrais (juo pastarųjų daugiau, tuo įvaresniu) paslaugų ten galima tikėtis) iš anksto nesutaręs nepateksi, o į kai kurias, kaip sakoma, už jokių pinigų nepateksi, nes tu nesitūzinietis, vadinasi, esi nepageidaujamas, dėl suprantamų priežasčių, užsieniečių tik pagertai? Jokių kitokių pramogų jiems nereikia, jie nepastebi vakaro tylos su besileidžiančios saulės atspindžiais raibiluojančiame ežere, jie negirdi lakštingalų, nes tik geria ir rikdo savo „magus“.

Ir ramybė Lietuvoje tampa vis sunkiau prieinama prabanga. Sovietmečiu ją galėdavai rasti daug kur, taip pat ir „kolektyviniuose soduose“. Kai dar toli gražu ne kiekvienas turėjo „Vėją“, kai „magų“, „Žiguliuose“ nebuvo, kai dar nežinojome, kad naujojo šimtmečio pradžioje užsiaugsime klykiančią „bumčikų“ kartą... Į senelių prakaitu aplaistytus šešių arų sklypelius tos mūsų atžalos, ieškomamos laisvo ploto, vis dažniau ima plūsti. Žinoma, ne lisyvę nuravėti, ne lakštingalų pasiklausyti. O tada mes,

paramos suma sudaro daugiau kaip 7 mln. litų. Paramos gavėjams bus kompensuojamos miško įveisimo išlaidos, taipogi 5-erius metus įveisto miško priežiūros bei apsaugos išlaidos, o kompensacijos už prarastas pajamas bus mokamos 20 metų.

Nacionalinės mokesčių agentūros specialistams įvertinus pateiktas paraiškas, tinkama paramai gauti pripažinta 181 paraiška. Išmokas gavę žemės ūkio paskirties žemės savininkai apželdins apie 1,000 ha žemės, o pirmaisiais paramos gavimo metais jiems išmokėtos paramos suma turėtų siekti apie 3 mln. litų.

„Kaimo plėtros 2004—2006 m. plano priemonės „Žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas“ tikslas — mažinti žemdirbių priklausomybę nuo žemės ūkio veiklos, taip pat skatinti ūkininkų įvairovę, alternatyvų žemės panaudojimą bei išlaikyti aplinkosaugos balansą“, — teigė D. Kirdeikienė.

Žemės ūkio paskirties žemės savininkai, norintys gauti paramą pagal minėtą Kaimo plėtros priemonę, paraiškas jau pradėjo teikti nuo balandžio 1 dienos ir tai galės daryti iki gruodžio 1-osios. Iš viso šiai paramos priemonei įgyvendinti iki 2006 metų skirta 92,505 mln. litų.

VASAROS EKSKURSIJOS

Ekskursija į jubiliejų švenčiantį Karaliaučių

Karaliaučiaus krašto Lenkiveičių (Lunino) pagrindinės ir Naujosios (Timiriazovo) vidurinės mokyklos mokiniai, kuriuos lietuvų kalbos mokytoja Aldona Bursteikienė, važiavo į Karaliaučių, šiemet švenčiantį 750-ies metų jubiliejų.

Gidas pasakojo apie Karaliaučiaus kraštą, jo istoriją, pakeles paminklų ir vietoves, turtingą miesto istoriją. Tai buvo Rytų Prūsijos sostinė, dukart didesnę už Berlyną, didžiausias Mazosios Lietuvos kultūros centras. Apžvalginės ekskursijos metu pamatė, kaip miestas gyvena pasirošimo šventei ir jos laukimo ritmu.

Ekskursija prasidėjo nuo miesto širdies — Katedros, esančios Knypavos saloje. Kadai šis sala buvo atskiras miestas. Eidami iš salės į salę, mokiniai apžiūrėjo trijuose Katedros aukštuose įsikurusius muziejus, klausėsi gidės pasakojimo apie miesto istoriją, apžiūrėjo eksponatus. Miestą sudaro septyni rajonai. Iš pradžių buvo pastatyta medinė pilis. XIII a. kryžiuočiai ją sudėgino ir pastatė savo pilį. Vėliau iškilo mūrinė Čekijos karaliaus Oskaro, talkinuso kryžiuočiams, garbei pavadinta Karaliaus kalnu. Didinga pilis tapo hercogų dvaru. Jos baznyčioje buvo karūnuojami Prūsijos karaliai, išventinami evangelikų kunigai. Joje buvo išventintas ir Kristijonas Donelaitis. Pilyje veikia turtinga biblioteka, „Prūsijos“ muziejus. Po II pasaulinio karo liko tik plikos pilies sienos. 1967 m. Maskvos vyriausybės nurodymu garbinga

pilis buvo susprogdinta, o jos vietoje iškilo tarybinis monstras. Aplink pilį kelių kilometrų spinduliu XVI a. pastatytas gynybinis pylimas, pavadintas Lietuvos pylimo vardu.

Apžiūrėję lietuvų kilmės filosofo I. Kanto muziejaus salę, mokiniai sustojo ir nusifotografavo prie jo mauzoliejaus.

Kitas ekskursijos objektas — povandeninis laivas, pavadintas kosmonauto Viktor Pacajev, kilusio iš Karaliaučiaus, vardu. 2000 m. laivas iš Sankt Peterburg prisišvartavo Petro I krantinėje Karaliaučiuje. Mokiniai klausėsi pasakojimo apie kosmonautikos istoriją, apžiūrėjo ekspoziciją „Kosminė odisėja“.

Ekskursiją tęsė zoologijos sode, viename seniausių Europoje, savo istoriją skaičiuojanti nuo 1896 metų. Visi su didžiu susidomėjimu apžiūrėjo zoologijos sodo gyventojus. Toliau poilsio valandėlė — 5-ajame forte.

Ekskursijos dalyviai daug pamatė, sužinojo apie turtingą miesto istoriją. Miestas tarsi padaušėjo, pasipuošęs, nors dar tebevyksta pasiruošimo šventei darbai. Akis džiugino žaluma, margaspalviai gelių kilimai.

Ekskursija visi labai patenkinti ir dėkoja Mazosios Lietuvos lietuvių draugijai Čikagoje, jos pirmininkui Viliui Trumpjonui ir visiems prisidėjusiems, kad galėjo pamatyti Karaliaučių garbingo jubiliejaus išvakarėse.

Ekskursija į Lietuvos uostamiestį

Į Klaipėdą važiavo mokytojos Aldonos Bursteikienės Til-

lėtas. Žmonės nepasitikėjo. Buvo nepatogios patalpos ir darbo valandos. Spartesnis augimas prasidėjo tik 1962 metais, kai nuolatiniu tarnautoju buvo pasamdytas Rudinskas ir tada buvo atidarytas Rosemonte skyrius. Veikla dar labiau pagyvėjo 1964 m., persikėlus „Lito“ raštinei į Aušros Vartų klebonijos patalpas su reguliariom darbo valandom.

„Lito“ dabar yra 39,9 mln. dol. kapitalas, 1,520 nariais ir 6 nuolatiniai tarnautojai, veikia 5 dienas savaitėje. Aptarnauja narius visais banko patarnavimais, taupymo sąskaitomis, nekilnojamo turto operacijomis su 226 nariais!

Kadangi ši finansinė institucija yra kooperatyvas, pagal įstatymą kas metai pristatoma finansinė apyskaita nariams metiniam susirinkimui, kuris

Karaliaučiuje prie Katedros.

Karaliaučiaus zoologijos sode Lunino (Lekviečių) ir Timiriazovo (Naujosios) mokyklų mokiniai.

žės 1-osios internatinės mokyklos mokiniai. Ekskursijos dalyviai susipažino su Klaipėdos kraštu, Klaipėdos miesto istorija. Senovėje šiame krašte stovėjo svarbiausios kuršių pilys ir gyvenvietės XIII amžiuje baltų gyvenvietės užėmė kalavijuocių ordinas, Danės ziotyse pasistatę Memelburgo pilį. Prie jos pradėjo augti miestas, pavadintas Memelio vardu. Lietuviai ne kartą puolė pilį. Kalavijuočiai, negalėdami atsilaukiyti, pilį perdavė kryžiuočiams. Pirmą kartą lietuviškas Klaipėdos vardas paminėtas 1423 metais. Sudėtinga ir paini Klaipėdos istorija, miesta vargino kariai, isuritės, maras, gaisrai, germanizacija.

Mokiniai lankėsi Klaipėdos

senamiestyje Teatro aikštėje, Mazosios Lietuvos istorijos muziejuje.

Persikėlę keltu į Smiltynę, visi norėjo pamatyti jūrų muziejų ir delfinariumą. Muziejus įkurtas Koggalio tvirtovėje, statytoje XIX a. uosto gynibai. Jūrų muziejus veikia nuo 1979 m. Mokiniai pamatė akvariumus, kur gyvena daugiau kaip šimtas rūšių įvairių žuvų, didžiulę kriauklę, koralų kolekciją. Lauko baseinuose stebėjo pingvinius ir Baltijos ruonius, žiūrėjo jų pasirodymą ir buvo sužavėti. Taip pat apžiūrėjo įvairių modelių laivus, etnografinę zvejo sodybą.

Šią ekskursiją taip pat finansavo Mazosios Lietuvos

lietuvių draugija Čikagoje. Už ją dėkoja mokyklos vadovybė, mokytojai ir auklėtojai, mokiniai, dalyvavę ekskursijoje. Internete mokiniai gyvena be tėvų, yra išlaikomi valstybės. Dauguma jų visus metus gyvena internate. Jei ne Mazosios Lietuvos lietuvių draugijos parama, į tokią ekskursiją jie niekada neišvyktų.

Taip pat mokyklos vadovai džiaugiasi gavę finansinę paramą iš MLLD materialinėms vertybėms įsigyti. Už gautus pinigus mokykla nusipirko monitorių. Vadovai taria nuoširdų acių Mazosios Lietuvos lietuvių draugijai.

E. A. Bukontienė

MONTREAL, CANADA

KREDITO UNIJOS „LITAS“ 50-METIS

Šiais metais, Montrealio lietuvių kredito unija „Litas“ Aušros Vartų parapijos patalpose švenčia 50-metį. „Lito“ steigiamasis susirinkimas įvyko 1955 m. sausio 16 d. Pradžia buvo nelengva — visi pareigūnai dirbo nemokamai.

Pirmoje valdyboje buvo A. Norkeliūnas, L. Balsys, D. Jurkus, P. Rudinskas ir J. Viliušis. Per metus paugo iki 154 narių, pasiekė 440,54 dol., pilno paskirstė 293,18 dol. nariams ir parėmė Vasario 16 gimnaziją. Kitais metais jau pasiekė 2,237 dol. pilno: 1,650 dol. grąžino taupytojams ir 170 dol. skolininkams. Antrus metus baigė su 226 nariais!

„Lito“ operacijos pirmą dešimtmetį vyko Aušros Vartų parapijos salėje dienomis, o vakarais D. Jurkaus bute. Pradžioje „Lito“ augimas buvo

lėtas. Žmonės nepasitikėjo. Buvo nepatogios patalpos ir darbo valandos. Spartesnis augimas prasidėjo tik 1962 metais, kai nuolatiniu tarnautoju buvo pasamdytas Rudinskas ir tada buvo atidarytas Rosemonte skyrius. Veikla dar labiau pagyvėjo 1964 m., persikėlus „Lito“ raštinei į Aušros Vartų klebonijos patalpas su reguliariom darbo valandom.

„Lito“ dabar yra 39,9 mln. dol. kapitalas, 1,520 nariais ir 6 nuolatiniai tarnautojai, veikia 5 dienas savaitėje. Aptarnauja narius visais banko patarnavimais, taupymo sąskaitomis, nekilnojamo turto operacijomis su 226 nariais!

Kadangi ši finansinė institucija yra kooperatyvas, pagal įstatymą kas metai pristatoma finansinė apyskaita nariams metiniam susirinkimui, kuris

„Lito“ metiniame susirinkime š.m. balandžio 30 d. pranešimą skaito pirm. Andrius Gaputis, sėdi iš kairės: sekr. Arūnas Staškevičius, valdybos narė Regina Piečaitienė, ved. Bruno Bulota, etikos ir revizijos komisijos narė Roma Lietuvininkas-Pingitore, vicepirm. Gytis Vazalinskas, val. narys Rimantas Jurkus, etikos ir revizijos komisijos pirm. Alfredas Palšaitis, etikos ir revizijos komisijos narys Haroldas Celterius.

Antano Mickaus nuotr.

Šiemet buvo balandžio 30 d., dalyvaujant per 100 narių. Kooperatyvas padalino pelną

425,000 dol. nariams ir 27,500 dol. įdėjo į visuomeninį fondą, kuris bus paskirstytas šiais metais. Praėjusiais metais paskirstyta Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijoms, šeštadieninei mokyklai, jaunimo sąjungai, skautams, katalikų moterų draugijai bei šauliams. Kas metais paskirstoma 2,000 dol. stipendija studentui — šiemet studentui J. Piečaitiui.

Šiemet valdybai priklausio: pirm. A. Gaputis, vicepir. G. Valinskas, sekretorius A. Staškevičius, nariai R. Jurkus ir R. Piečaitienė. Revizijos ir etikos komitetą sudaro: A. Palšaitis, H. Celterius ir R. Lietuvininkas — Pingitore. „Litas“, švenčiamas jubiliejinius metus, išleido jauniausių narių iliustruotą mėnesinį kalendorių ir suruošė tris pobuvius nariams. Sekmingai praėjo metinis susirinkimas su iškilmingais pietumis. Taip pat vaikams, tėveliams, ir draugams, dalyvaujant skautams, jaunimo sąjungai ir šeštadienines mokyklos mokiniams,

suruošė pavasario /mokslo metų pabaigos pikniką miesto parke. Dar numatomas spalio 1 d. didelis renginys — pokylis, kur, tikimės, sulaukti daug svečių iš arti ir toli.

„Litas“ priklauso didžiausiam finansiniam kooperatyvui — Desjardins. Šis kooperatyvas priskaito per 5,5 mln. narių, aptarnaudamas apie 1,500 skyrių ir 2,800 automatinių bankų (ATM). „Lito“ nariai gali pasinaudoti visais Desjardins patogumais. 2004 m. kooperatyvas Desjardins atšventė savo 150 metines ir šiuo metu pasiekė per 103 milijardus dol. Ši organizacija turi ir tarptautinę dalį. Vienas iš jų pasiekimų buvo atgaivinti kooperatyvinius bankelius Lietuvoje. Jie labai didžiuojasi lietuvių kooperatyvų bankelių pasiekimais.

„Litas“ optimistiškai žiūri į ateitį ir tikisi toliau sąžiningai aptarnauti savo narius, o tuo pačiu ir remti vietines lietuviškas organizacijas.

Andrius Gaputis

Antano Mickaus nuotrauka.

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaite

Seventy sixth lesson. (Seventy sixth lesson) — Septyniadešimt šešta pamoka.

A heat wave. (A hyt ueiv) — Karščio banga.

We have had five days of hot weather, did you listen to the weather report, did they say when it was going to cool down? (Ui hev hed faiv deis af hat urther, didž ju listen tu tha urther riport, did thei sei uen it uoz going tu kül daun) — Jau turėjome penkis karštas dienas, ar klausėisi oro pranešimo, ar sakė kada kiek atvės?

The weather man said that there is a forty percent chance of rain tomorrow. (Tha urther men sed thet ther iz a forty persent čens af rein tūmarou) — Sinoptikas sakė, jog yra 40 procentų galimybė rytoj sulaukti lietaus.

Did they say what the temperature is going to be? (Did thei sei uot tha temprečiur iz going tu by) — Ar sakė, kokia bus temperatūra?

The temperature is going to drop, but the humidity is going to go up. (Tha temprečiur iz going tu drap, bat tha hūmidity iz going tu gu ap) — Temperatūra kris, bet drėgmė pakils.

It's probably going to feel like we are living in a sauna. (Its prabeibly going tu fyl laik ue ar living in e sona) — Turbūt pasijusime, kad gyvename pirtyje.

The city set up shelters for

the elderly that either don't have air-conditioning or can't afford the electricity to run it. (Tha citi hes se ap šelters for ta elderly thet yther dont hev ər kondišianing or ķent aford tha eletricity tu ran it) — Miestas parūpino patalpas vyresniesiems, kurie neturi oro vėsintuvų arba negali užsimokėti už elektrą.

In our neighborhood they banned all watering until the weather changes. (In ar neiborhud thei bend ol uatering until tha urther čendžis) — Mūsų kaimynystėje uždraudė laistymą, kol oras nepasikeis.

Our grass is all dried out, but our vegetable garden looks very nice. (Aur grės iz ol draid aut, bat ar vedžtbl garden luks veri nais) — Mūsų žolė išdžiūvo, bet mūsų daržas gražiai atrodė.

We have postponed our camping trip, it wouldn't be very much fun in this heat. (Ui hev poustpond aur ķemping tšrip, it uodnt by veri mač fan in this hyt) — Mes atidėjome savo kelionę stovyklauti, šitokiame karštyje tai nebūtų labai smagu.

It's best to stay in air-conditioned house, drink a lot of liquids and wait for it to cool down. (Its best tu stei in ər kandišend haus, džrink a lat af likuids, end uet for it tu kül daun) — Geriausia būti vėsiamame name, gerti daug skysčių ir laukti, kol atvės.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukse S. Kane,
Vilma Jarušienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654/773-581-8654

**A&S Šildymas
Šaldymas**
6566 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
7 dienas per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

NEKILNOJAMASIS TURTAS

VIDA M. SAKEVICIUS
Real Estate Consultant
Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

IŠNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti
butai. 1 mieg. — \$670-\$710;
2 mieg. — \$770-\$810.
Tel. 630-910-0644, Jana.

IŠNUOMOJAMAS

gražus 4 kamb. butas
už Marquette Rd. ir 66 Pl.
Tel. 708-656-6599

SIŪLO DARBA

PRO CARE
Live in Caregiver/Companion
6 days, \$120 a day. To take care
of handicapped 25 years old girl.
Good English, work permit,
American Drivers License required.
(847) 391 4164

Lito 50-ajame susirinkime iš kairės: Zelds Zemberov, Teresė Mickienė ir Nijolė Šukiene.

Antano Mickaus nuotrauka.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, (TAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais))

EUROPA

BRIUSELIS

ES vykdomoji Komisija trečiadienį dar kartą patvirtino siekianti atvesti Turkiją į 25-ųjų šalių susivienijimą, tačiau ne anksčiau nei 2014 m., priimdama stojimo derybų su Ankara, kurios turi prasidėti šių metų spalį, mandatą. Pasak Komisijos atstovės spaudai, mandatas buvo priimtas su nedideliais pakeitimais.

VIENA

Visame pasaulyje maždaug 200 mln. žmonių vartoja nelegalius narkotikus, jų parduodama už maždaug 320 mlrd. JAV dolerių, todėl kvaišalų vartojimas yra milžiniška problema, su kuria labai sunku kovoti, sakoma Jungtinių Tautų (JT) 2005-ųjų ataskaitoje dėl narkotikų. Kaip rodo rašoma dokumente, 320 mlrd. dolerių rinka yra „didesnė už beveik 90-ies proc. pasaulio valstybių BVP“, be to, beveik nėra „žmonių saugumo aspektų, kurių kaip nors neveikia neteisėta narkotikų rinka“. Narkotikus vartojantį žmonių skaičius per vienerius metus padidėjo 8 proc., pirmiausia — dėl didėjančio kanapių populiarumo, nurodoma ataskaitoje.

AMSTERDAMAS

Olandijos teisėsaugos institucijos dėl įkalčių stokos paleido į laisvę Čekėnijos gyventoją, areštuotą po dokumentinio kino režisieriaus Theo van Gogh, sukūrusio filmą apie sunkią moterų musulmonių padėį, nužudymo. Olandijos policija sulaukė jį balandį, kai rado jo pirštų atspaudus ant kasetės, buvusios Mohammed Bouyeri — pagrindinio įtariamojo Th. van Gogh nužudymu lapkritį — namuose. Prokuratūra pranešė, kad 22 metų areštuotasis, kilęs iš Gruzijos, prisipažino, kad kelis kartus sveciavo pas M. Bouyeri.

JAV

FORT BRAGG

JAV prezidentas George W. Bush antradienio vakarą sakymdamas svarbią kalbą pripažino amerikiečių abejones dėl jo Irako karo strategijos, tačiau teigė,

kad buvo verta kariuoti šį karą, ir stengėsi susieti sukilimą Irake su Osama bin Laden ir 2001 m. rugsėjo 11-osios atakomis. „Taip, Irake jie priešinasi. Taigi mes kovosime su jais ten, kovosime su jais visame pasaulyje, ir tęsime šią kovą, kol ši kova bus laimėta“, sakė G. W. Bush. Demokratai iš karto pareiškė, kad G. W. Bush nepateikė aiškaus plano sėkmei Irake užtikrinti. „Prezidentui nepakanka pasakyti „teskite iki galo“ ir padaryti kelis nedidelius pakeitimus. Prezidentui reikia išdėstyti konkretų planą“, sakė New York atstovaujantis senatorius Charles Schumer.

WASHINGTON, DC

JAV Senatas absoliučia balsų dauguma pritarė prieštarai vertinamam energetikos įstatymui, kuriame pramonei skiriama paskatų už milijardus JAV dolerių, tačiau, pasak įstatymo kritikų, praktiškai nenumatoma kuro taupymo priemonių. Įstatyme, už kurį balsavo 85 senatoriai, o prieš pasisakė tik 12, taip pat numatyti keli svarbūs administracijos pateikto projekto pakeitimai aplinkosaugos klausimais. Senato patvirtintas įstatymas išgalios tiktai tuo atveju, jeigu Senatas patvirtins savo patvirtintą projekto versiją su Atstovų Rūmams. Keli ankstesni bandymai suderinti dviejų rūmų versijas žlugo.

NEW YORK

JAV prokuratūra reikalauja skirti buvusiam „WorldCom“ vadovui Bernie Ebbers, kuris pripažintas kaltu dėl sukčiavimo didžiausio JAV bankroto byloje, 85 metų laisvės atėmimo bausmę. Nuosprendis B. Ebbers bus paskelbtas liepos 13 dieną. Kaltintojai sulaukė B. Ebbers, kuris apkaltintas „WorldCom“ bankrotą išprovokavusio 11 mlrd. JAV dolerių sukčiavimo suplanavimu, su 80 metų John Rigas, JAV kabelinės televizijos operatorės „Adelphia“ steigėju, kuriam kiek anksčiau ši mėnesį buvo skirta 15 metų laisvės atėmimo bausmė.

RUSIJA

MASKVA

Maskvos srities teismas

V. Radžvilas: Baltijos šalių okupaciją pripažįstantis nutarimas — dvigubas Lietuvos laimėjimas

Atkelta iš 1 psl. SSSR agresyvią užsienio politiką, nuo kurios pirmiausia kenčia artimiausi kaimynai, tarp jų — Baltijos šalys“, tvirtino V. Radžvilas.

Jis atkreipė dėmesį, jog dėl įvairių priežasčių ir įtakingiausių Vakarų Europos valstybės, ir pati ET ilgai taikėsi su šiomis Rusijos raidos tendencijomis. Todėl, jo žodžiais, nuo šio nutarimo priklausė, ar nuolaidžiavimo politika bus tęsiama, ar vis dėlto bus ryžtasi atvirai tokio lygio dokumente įvardyti neigiamus poslinkius Rusijos vidaus ir užsienio politikoje.

Anot V. Radžvilo, nutarimo svarbą įrodo ir priėmimo metu vykusi arši kova dėl jos turinio.

„Baltijos šalims, tarp jų Lietuvai, šis nutarimas itin svarbus turint omenyje vis atkaklesnius Rusijos mėginimus tarptautinėje plotmėje paneigti trijų valstybių okupacijos faktą bei taip pat peržiūrėti Antrojo pasaulinio karo istoriją ir anksčiau sudarytas sutartis su šiomis valstybėmis. Todėl neatsitiktiniai užvirė tikras politinis mušis dėl nutarimo 14 straipsnio IV punkto, kuriame Rusija raginama atlyginti už deportuotiesiems okupuotųjų Baltijos šalių gyventojams padarytą žalą“, sakė politologas.

Jo žodžiais, galima pasidžiaugti, kad ET Parlamentinė Asamblėjoje dirbusių Lietuvos atstovų, daugiausia — konservatorių Emanuelio Zingerio pastangomis, buvo priimtas Baltijos šalims palankios minėto nutarimo straipsnio formulotus.

Kaip jau skelbta, Baltijos šalių parlamentams pavyko pasiekti, kad praėjusią savaitę Strasbure posėdžiavusios ET Parlamentinės Asamblėjos nutarime būtų įtvirtintas sovietų įvykdymas Baltijos šalių okupacijos faktas. Šiuo nutarimu Rusija buvo paraginta vykdyti anksčiau duotus išpareigojimus, tarp jų — paremti asmenų, deportuotųjų iš okupuotųjų Baltijos šalių, grįžimą į tėvynę.

ne poziciją dėl minėto dokumento komisija išsakyks, kai bus balsojama ne dėl atskirų klausimų, o dėl viso išvadų projekto. Tuo tarpu, V. Karbauskiu teigimu, A. Mizgar rašta oficialiu pripažinusi komisija ginčija, ar jos turima informacija leidžia teigti Darbo partijos vadovą V. Uspasichą patekus į viešųjų ir privačių interesų konfliktą.

Kaip sakė V. Karbauskis, iki šiol dėl galutinės išvados besiginčijanti komisijos narių laukia dar vienas vizitas į Valstybes saugumo departamentą.

Ūkio ministrą privertęs trauktis pareigūno laiškas — tikras

Vilnius, birželio 29 d. (BNS) — Maskvos vyriausybės pareigūnų vada susirašinėjimo raštas, tapęs pagrindu buvusio ūkio ministro Viktoro Uspasichą įtarti interesų konfliktu, yra oficialus dokumentas, sutaria šio rašto autentiškumą tiriantis Seimo komisija.

„Buvo nubalsuota, kad, nors šis dokumentas oficialiai nėra pateiktas, jis vis tiek yra oficialus. Taip manė didžioji dalis komisijos, nors diskusija dėl jo vyko ilgai ir plačiai“, po komisijos posėdžio trečiadienį žurnalistas sakė jos pirmininkas

AZIJA

KABULAS

JAV karinis sraigtasparnis, kuris sudužo Rytų Afganistane per operaciją prieš „al Qaeda“ kovotojus, galėjo būti nušautas, o 17 joo skridusių amerikiečių karių likimas vis dar nežinomas. Pradiniais pranešimais, antradienį Pakistano pasienyje esančioje Kunar provincijoje sudužęs sraigtasparnis „CH-47 Chinook“ galėjo nukristi dėl priešo ugnies. Amerikiečiai nurodė, kad sraigtasparnis dalyvaavo operacijoje „Red Wing“, kurios tikslas — įveikti išpuolius vykdančius „al Qaeda“ kovotojus ir surinkti žvalgybinę informaciją. Tai buvo jau antras Afganistane sudužęs JAV sraigtasparnis „Chinook“ per mažiau nei tris mėnesius.

BEIJING

Kinijos rytuose esančiame Cidžou mieste tūkstančiai žmonių dalyvavo riaušėse, kurių metu padegino automobilius, plėšė prekybos centrą ir sužeidė šešis policijos pareigūnus. Komunistų partija jau baiminasi, kad protestai dėl didėjančio atotrūkio tarp turtingųjų ir vargšų gali tapti nevaldomi ir sukelti pavojų jos valdžios monopolijai. Viskas prasidėjo, kai keli vyrai užpuolė paauglį, kuri partnerė mašina. Tę vyrai buvo nuvežti į policijos nuovadą, o muštynes tebeįsijaukia, kuri sparčiai didėjo, reikalaujo vyarus atiduoti jai. Ginkluoti policininkai bandė nuslopinti neramumus, tačiau dėl akmenų ir padegusių pirotechnikos priemonių krušos buvo priversti trauktis.

DANIJOJE — H. C. ANDERSEN METAI

BIRUTĖ JANULEVIČIŪTĖ — IVAŠKEVIČIENĖ

Danijoje šie metai ypatingi — švenčiamos vieno iškiliausio šio šalies rašytojo, genialaus pasakų autoriaus Hans Christian Andersen 200 metų jubiliejus.

Šiai sukakčiai Danijoje pradėta ruošti prieš kelierius metus. Oficialiai H. C. Andersen metai buvo paskelbti šiemet, balandžio 2-ąją (jo gimimo dieną) ir baigsis gruodžio 6-ąją. Kalbėti ar rašyti apie Andersen kūrybą, pirmiausia — pasakų gelmę, ypatingas įžvalgas bei įsiminti, apie autorius nuosirdžiai ir giliai meilę žmonėms, stulbinanti prieštaringsios žmogiškosios prigimties supratimą ir pakantumą atrodytų tarsi bandymas įrodinėti jau žinomas tiesas. Be to, kiekvieno mūsų širdyje Andersen palieka vis kitokią pėsaką. Vienam rašytojas liks kaip šviesiausių vaikystės valandų būčulis, kitam, žiūrėk, jo kūryba pranoks tėvynainio, gyvenusio tuo pat metu, pasaulinio garso filosofo Soren Kjerke-gaard kūrybą. Ir tai nestebina. Gal išties geriausia (ir išmintingiausia) visą gyvenimą augti kartu su Andersen. Neretai, gyvenimui įpusėjus, suprantame, kad tos pasakos bus mūsų gyvenimo kelrodžiai dar labai ilgą — iki gyvenimo pabaigos.

H. C. Andersen 200-ųjų metinių minėjimas ir jam skirti renginiai apims kultūros ir meno, mokslo ir švietimo bei turizmo sritis. Danijoje ir kitose pasaulio šalyse bus gausu įvairių renginių — spektaklių, koncertų, tarptautinių projektų, rašytojo kūryba bus vertinama ir įvairiais pasaulio kalbas. H. C. Andersen 200-ųjų gimimo metinių globėja yra Danijos karalienė Margaret II. H. C. Andersen skirtais renginiais siekiama plačiau supažindinti pasaulinę visuomenę su šio autoriaus kūryba, lauzant tam tikrus susiklostčiusios jos vertinimo stereotipus, atskleidžiant Andersen asmenybės bruožus, bandant išvengti jo unikalaus kūrybingumo ištakas.

Danai, švedamsi šią neeilinę sukaktį, daugiau nei 35-iose pasaulio valstybėse paskelbė H. C. Andersen ambasadorius, kurių pagrindinis tikslas — populiarinti rašytojo kūrybą savo šalyse, rengti įvairias akcijas, padedancias giliau suprasti šio iškilaus žmogaus asmenybės ir kūrybos bruožus.

Princesės Benedikte, Danijos karalienės sesuo, šįmet kovo 15 d. atvykusi į Lietuvą, paskelbė lietuviškosioms H. C. Andersen ambasadorius: garbės ambasadorė — Alma Adamkienė, ambasadorius — Veronika Povilionienė, Vytautą Kernagį, Marijų Mikutavičių. Visiems H. C. Andersen

ambasadoriams įteikta 14 karatų raudona ir balta aukšninė H. C. Andersen ambasadoriaus adata ir H. C. Andersen ambasadoriaus diplomą kartu su lektele iš oficialaus H. C. Andersen pietų servizo, H. C. Andersen ambasadorės Lin Utzon sukurtos specialiai rašytojo jubiliejui.

Balandžio 1 d., lėktuvui pakilus iš Vilniaus oro uosto į Kopenhagą, pasidalinti mintimis sutiko iškilmes Danijoje trims dienoms vykstančios garbės ambasadorė Alma Adamkienė ir ambasadorė Veronika Povilionienė.

— Gerb. Alma Adamkienė, kaip Jūs asmeniškai vertinate H. C. Andersen Garbės ambasadorės titulą?

Alma Adamkienė: Man labai didelė garbė atstovauti Lietuvai. Tai ir didžiulė atsakomybė, kad viskas sklandžiai vyktų, kad tinkamai reprezentuotume mūsų šalį.

— Kokie konkretūs darbai Jūsų laukia, kaip Garbės ambasadorės?

— Nuvykusį į Kopenhagą, matysiu, kas ten vyksta, kaip kiti žmonės ruošiasi paminėti šį išskirtinį jubiliejų. Lietuvoje mes jau esame nupirkę H. C. Andersen knygų lietuvių kalba ir mokyklos turės jas savo bibliotekose. Dalis knygų buvo išdalinta Vilniuje Atvelykio margučiu šventės metu. Organizavome vaikams piešimo konkursus, kad jie pavaizduotų, iliustruotų savo mėgstamus Andersen pasakas. Vaikai taip pat kurė vaidinimus pagal šio rašytojo pasakų siužetus. Garliavos mokiniai, kurie laimėjo šį konkursą, važiuos į Kopenhagą.

— Ar Andersen pasakos asmeniškai Jums padėjo ugdyti savyje bendražmogiškąsias vertybes?

— Aišku, kad taip. Manau, kad visos pasakos, tiek Andersen, tiek brolių Grimų, tiek lietuvių liaudies, tiek kitos, vaikui turi dideles įtakos, žadina vaiko vaizduotę. Vaikas pradeda galvoti, fantazuoti, jis gyvena ta pasaka, kurią girdi ar skaito. Jeigu vaikui sakai, kad taip elgtis netinka, tai vienam tai įstringa greičiau, kitam — lėčiau. Bet kai jis girdi, kokios blogio, netinkamo elgesio ar idejų pasekmės, vaikui tai palieka stiprų įspūdį. Aš dažnai prisimenu save ir savo seserį. Kai nebūdavo namuose ko skaityti ar viskas perskaityta, mes scenizuodavome girdėtas istorijas, jomis gyvendavome.

— Kas Jums su seseria skatindavo tokiems vaidinimams?

— Aš manau, kad knygos, spektakliai vaikams padėjo kurti, fantazuoti. — Kokią naudą žmonėms Jūsų nuomone, duotų H. C. Anderson pasakų populiarinimas Lietuvoje?

— Aš manau, kad knygos, spektakliai vaikams padėjo kurti, fantazuoti. — Kokią naudą žmonėms Jūsų nuomone, duotų H. C. Anderson pasakų populiarinimas Lietuvoje?

Kiek kainuoja karališkoji šeima?

Didziosios Britanijos karališkoji šeima, dažnai kritikuojama dėl pernelyg didelės išlaidavimo, kiekvienam šalies mokesčių mokėtoju kainuoja tik 61 pensą (1,12 JAV dolerio) per metus — maždaug tiek kainuoja kepalas duonos, paskelbė Buckingham rūmai.

Anot Karališkosios šeimos biudžeto metinės ataskaitos, karalienės Elizabeth ūkis 2004—2005 metais mokesčių mokėtojams kainavo 36,7 mln. svarų sterlingų, sutaupius 100,000 svarų sterlingų, palyginti su praėjusiais metais. „Mes tikime, jog tai su kaupu atspindi sumokėtų pinigų vertą monarchiją, — sakė Alan Reid, asig-navimų karalienei prižiūrėtojas. Mes nesiekiamo, kad monarchija būtų pigiausia, svarbiausia — jos vertė ir kokybė“.

Reuters—ELTA

DRAUGAS, 2005 m. birželio 30 d., ketvirtadienis

5

A + A Lietuvos operos solistė FRANCISIŠKA RADZEVIČIŪTĖ KLIMIENĖ

Mirė 2005 m. birželio 18 d., Hamiltone, Kanadoje, sulaukusi 95 metų. Nuliūdę liko: sesuo Alicija, gyvenanti Hamiltone, sesuo Alexandra su šeima Anglijoje ir dukterėčios, gyvenančios Kalifornijoje, Virginijoje ir Lietuvoje. Velionės palaikai buvo sudeginti.

Liūdentys artimieji

A + A STASĖ BALUTIENĖ

Šv. Mišios ir atsisveikinimas vyks penktadienį, liepos 1 d. 9:30 v.r. Šv. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park. Po Mišių velionės palaikai bus palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, šalia mylimo vyro a.a. Juliaus. Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir a.a. Stasę prisiminti savo maldose.

Nuliūdę artimieji

A + A SESELEI RITAI ANTANINAI TRIMAKIENEI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamo gilią užuojautą sūnui dr. kun. KĖSTUČIUI, sūnui DIONYZUI ir žmonai VAIDILUTEI, a.a. sūnaus ARISTIDO žmonai REGINAI ir jų šeimoms.

Benis ir Irena Serapinai
Tomas, Paulius ir Mykolas Serapinai
Laura ir Marija Jucius

— Manau, kad vaikams būtų didelė nauda. Ir tie žmonės, kurie nėra jų skatę, pajaustų didelį malonumą. Juk tos pasakos skirtos ir suaugusiems. Daug ko gali išmokyti, pamąstyti, ar tu iš tiesų gerai elgiesi, supranti vieną ar kitą dalyką.

— Dėkui Jums už pokalbį.

— Gerb. Veronika Povilionienė, kokia buvo Jūsų pirmoji reakcija, kai sužinojote, jog tapote H. C. Andersen ambasadore?

Veronika Povilionienė: Buvo malonu ir truputi netikėta. — Kaip ketinate populiarinti Andersen kūrybą Lietuvoje?

— Mokytojų namuose dukart per mėnesį mokau žmones dainuoti. Norintųjų susirenka nemažai. Andersen rašydavo ir poeziją, daugelis jo posmų yra virtę liaudies dainomis. Aš išmoksiu keletą dainų. Beje, mane nustebino, kad yra viena

H. C. Andersen daina, tapusi antruoju Danijos himnu, panašiai, kaip mes, lietuviai, turime „Lietuva brangi“.

— Ar dainuodama lietuvių liaudies dainas, sekdamas lietuviškas pasakas, nejauciate jų giminytės su Andersen kūryba?

— Jaučiu. Pasakos yra labai šventas dalykas. Vienoje Andersen pasakoje motiūtė skaito Bibliją ir joje parašyta: jeigu nebusite vaikai, neišeisite į Dangaus karalystę. Man atrodo, kad tai yra Andersen motto. Mes ateiname į šį pasaulį tiesiog šventi, be nuodėmių. Tiek karalių, tiek prostitučių vaikai — visi vienodi. Nė vienas vaikas nėra blogas. Ir visi norim to gerumo. Tik paskui mus gyvenimas „sustumdo“. Andersen pasakose gerumo yra tiek daug, kad jis mus visus apšviečia.

— Dėkui Jums už išsakytas mintis.

Bus daugiau

APTIKO DIDŽIAUSIĄ PASAULYJE ILTĮ

Geologai, kasinėje klodus vietovėje, esančioje į šiaurės vakarus nuo Graikijos miesto Grevenos, aptiko iltį, kuri, jų nuomone, gali būti didžiausia pasaulyje, nes jos ilgis — net 4,39 metro, rašo Graikijos laikraštis „Ta Nea“. Teigiama, kad Salonikų Aristotelio universiteto geologai atkasė įvairių gyvūnų iškasenų, kurios buvo palaidotos čia prieš 3 milijonus metų. Tai ir raganosių bei gazelių liekanos, ir milžiniška iltis, tikriausiai mastodonto. „Visa informacija, kurią radome tarptautinėje literatūroje, rodo, kad ši iltis yra tikrai didžiausia Europoje“, — itkinėjo docentė Evangelia Tsoukala dienraščiui.

Didžiuliai mastodontai, pa-

dpa-ELTA

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

GERBIAMI „DRAUGO“ SKAITYTOJAI, pranešame, kad liepos 4 d., pirmadienį, redakcija nedirbs. Linkime Jums gero ir prasmingo savaitgalio.

PALMIRA JANUŠONINĖ, GYV. Dousman, WI, minint a.a. Vytauto Janušonio mirties metines, jo atminimui paaukoj 500 dol. Valdovų rūmų atstatymui Vilniuje. Tai labai gražus atminimas, artimuosius išrašant į garbės lentą Valdovų rūmų iškilnių salėje.

ALGIMANTAS IR LAIMUĖ ANTANĖLIAI iš Omaha, NE, prie anksčiau atsiųstos 100 dol. aukos, dar atsiuntė 50 dol. „Lietuvių židinių pėsakai Amerikoje“ leidybai paremti. JAV LB Kultūros taryba nuširdžiai dėkoja už dosnią auką. Aukos siųsti 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154. Aukos nurašomos nuo fed. mokesčių.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasiūlyti, kad kongregacijos įsteigė motina Marija Kaupaitė būty paskelbta palaimintąja. Mišios bus aukojamos šį šeštadienį, liepos 2 d., 9:30 v.r., seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kun. Robert L. Tuzek, kuris dirba Čikagos arkidiezezijoje „Office of Divine Worship“. Prašome dalyvauti.

ALRK MOTERŲ SAJUNGOS 3 kuopa kviečia į narių susirinkimą, kuris įvyks liepos 9 d., šeštadienį, 3 v.p.p. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

ŽIDINIO PAMALDOS ŠV. MIŠIŲ auka ir rožinis, ruošiamas pal. Jurgio Matulaičio misijos šventovėje šeštadienį, liepos 2 d., 8 v.r. Visi nuširdžiai kviečiami dalyvauti.

LEMONTO APYLINKĖS LB valdyba kviečia visus į vasaros gegužinę, kuri įvyks liepos 10 d., po 11 v.r. šv. Mišių PLC sodelyje. Sumanios šeiminkės vaišins sąlykais ir kitais gardumynais; gaivinantys gerimai suteiks žvalumo ir energijos smagiems šokiais bei žaidimams. Veiks turtinga loterija.

RUGPJŪČIO 7-13 DIENOMIS Dainavoje vyks tradicinė Mokytojų tobulinimosi kursų savaitė. Šiais metais didžiausias dėmesys skiriamas dėstyto metodikai. Kviečiame visus mokytojus dalyvauti stovyklos darbe. Norint užsiregistruoti prašome skambinti Giedrei Savukyniūnei, tel. 630-305-8182 arba Audronei Elvikienei, tel. 630-435-6349. Registracija būtina.

RAKO MIŠKAI ŠAUKIA VISUS lietuvių skautus dalyvauti šiuo metų vasaros stovykloje, kuri įvyks liepos 10-20 dienomis. Norintys daugiau informacijos prasome kreiptis pas Rasą Aleksūniūnę, tel. 708-423-6503 arba e-paštu: rasa203@comcast.net. Taip pat informaciją galima rasti internete: www.budek.org.

DVIDEŠIMT TREČIA KARTA vykstantis LB Kultūros premijų teikimo šventei jau sudarytas specialus komitetas, siūlysiantis kandidatų premijoms: dailės – Dalia Šlenienė, žurnalistų – Danutė Bindokienė, teatro – Vitalija Sireikis, muzikos – Faustas Strolia, radijo programų – Algis Zaprackas ir tautinių šokių mokytojos – Rasa Poskočiūnienė. Premijų teikimo šventę įvyks lapkričio 13 d. Čikagoje. Premijų kandidatus iš JAV gyvenančių tarpo siūlo lietuvių visuomenė. Pasirašytame laiške reikia siųsti kandidatą vardą, pavardę, adresą, telefoną ir trumpą siūlomo kandidato veiklos aprašymą. Siūlymus siųsti LB Kultūros tarybai, adresu: 2841 Denton Ct., Westchester, IL 60154 iki rugsėjo 1 d. Premijų mecenatas – Lietuvių fondas.

A.A. BIOCHEMIJOS DR. KAZIO MARTINKAUS (1953-1984) atminimui 1985 m. įsteigtas jo tėvų, sesers ir artimų draugų stipendijos fondas, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuviai studentai, siekiantys magistro arba daktaro laipsnio tikslųjų mokslų srityje – vėžio ligų tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.). Pasiteirauti, ar sužinoti kur galima gauti prašymo formas, kreiptis į Kristina Martinkutę: Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629, USA. El-paštas: Krism516@yahoo.com.

TAUTOS PAGEIDAVIMU

Liepos 9 diena, 7 val. vakaro, Jaunimo centre, Čikagoje, Muzikinės satyros ir humoro grupės „ŠA“ Antrasis pasispardymas

Vokalinė-instrumentalinė, vaidybinė-ultranachalinė programa „Visur gerai, kol mūsų nėra!“

Įėjimas - \$14.99 auka „Nuostabių piktų ir amžinai nepatenkintų asmenų Reabilitacijos centro“ (Kairėms)

Bilietų pardavimas: Kąsavolė, „Lietuvių“ Liauniumo Plazas, 4 Ubi „Marquette park“ Kavinė, Bovo „Limonis“

POVANDENINIO LAIVO U-505 PASLAPTYS

Žemos lubos. Vieni šalia kitų dviem aukštais sugrūsti siauri gultai. Laive 35 gultai ir 59 jūreivių igula. Miegoti įmanoma tik pakaitomis. Tiesa, didžiąją laiko dalį jie sulankstomi, nes miegamasis kambarys atlieka ir torpedų laikymo bei paleidimo patalpų funkciją. Net kapitono lovos plotis ne didesnis nei kudikio lopšio, o stalėlis — sulig kriauklės dydžio. Girdi aštria vokiška kalba reikiamus įsakymus, paleidžiamų torpedų gaudimą ir sprogdimus toluomoje jūroje. Jūreivių mėgiamos dainos — trumpą atokvėpio minutę prisimenant namus. Karininkų pribanga — mazutėlytės medinės spintutės asmeniniams daiktams, tiksliau, visų pirma, gelbėjimosi įrangai. Tiesa, paprastai gelbėjimasis būna asmeninis reikalas. Ypač karo metu. Ypač skęstančiųjų. Kaip ten ta patarlė?

Net jei vaikystėje mėgdavote slėptis spintutėje ar patalynės stalčiuje, negali likti tikras, kad apsilankius povandeniniame laive, neapims klaustrofobija. Ypač jei pavyks įsisąmoninti, jog storas vokiečių karinio povandeninio laivo U-505 sienas supa vanduo, ir pasaulis, kuriame anksčiau tualeto gyventa, beprotiškai toli. O žmogaus gyvybė verta Atlanto silėks.

Kraupus jausmas apima žvilgiant į laivo milžinišką 9 cilindrus, 2,170 arklėjų jėgų dyzelinį variklį. Kurtinantis jo riauėjimas, veikiant visų pajėgumu, varo iš proto — per garsiakalbius leidžiamas išrašytas autentiškas U-505 variklio garsas padės jums patirti šią „malonumą“. Normaliomis sąlygomis temperatūra viršydavo 100°F, o laivo igula kentėjo nemiga, sveikatos sutrikimus, dauguma prarasdavo klausą.

Vokiečių kariniai U laivai (vokiškas žodis „U-boot“ yra trumpinys žodžio „Unterseeboot“, reiškiančio „Povandeninis laivas“) buvo projektuojami visų pirma kaip ginklų platformos, su vieninteliu tikslu — kuo efektyviau paleisti torpedas į Sąjungininkų karinius objektus II pasaulinio karo metu. Laivuose buvo siekiama sutalpinti kuo daugiau torpedų, paliekant igulai minimumą vietos. Viena patalpinimo pamaina trukdavo 100 dienų. Nykias, monotoniškas dienas, laukiant išakymų, persmelkdavo arčiau mūšio ir mirties baime.

Atlanto vandenyne, kuriame tykodavo šis laivas, sąlygos ypač paaštrėdavo žiemą. Laivą blaškydavo audros, oras darydavosi nepakenciamai šaltas. Kai tik būdavo įmanoma, jūreiviai sušilti rinkdavosi šalia riauėjimo variklio. Dyzelinio kuro dvokas persmelkdavo visą laivą, jam antrindavo nesipraususių jūreivių, purvinų drabužių ir nevalomų tualetų smarvė. Įsibėgėjus karui, jūreiviams vis mažiau liko galimybių ištrukti į laisvę įkvepi šviežio oro.

Vienas įdomiausių eksponatų ir garsiausių laivo relikvų — mašina „Enigma“, skirta užkoduoti ir iškoduoti radijo bangomis siunčiamas žinutes. Kiekviena „Enigma“ mašina turėjo daugialypius rotorius su abecėlės raidėmis ant jų. Kai būdavo paspaudžiamas klavišas su kokia nors raide, rotorius pasisukdavo, pakeisdamas ją kita. Sąjungininkai metų metus stengėsi iššifruoti vokiečių „Enigma“ mašinų siunčiamas žinutes. Tai atrodė iš esmės neįmanoma, nes šios 4 rotorų mašinos turėjo daugiau nei 92,579,782,159,868,838,064,000, t.y. 92 septilijonus galimų užšifruoti pranešimų variantų. Net vienai iš mašinų patekus į sąjungininkų rankas, turėjo būti neįmanoma susekti pranešimo, nes vokiečiai kas dieną keisdavo mašinų nustatymus. 1944 metų birželio 4 dieną pagavus laivą U-505, buvo rastas per 900 svarų kodavimo knygų ir dokumentų, taip pat ir dvi „Enigma“ mašinos. Tai tapo didžiausiu Sąjungininkų saugumo laimikiu Atlanto mūšyje. Ši informacija Jūrų laivyno saugumo komandai, kaip manoma, sutaupė 13,000 valandų darbo.

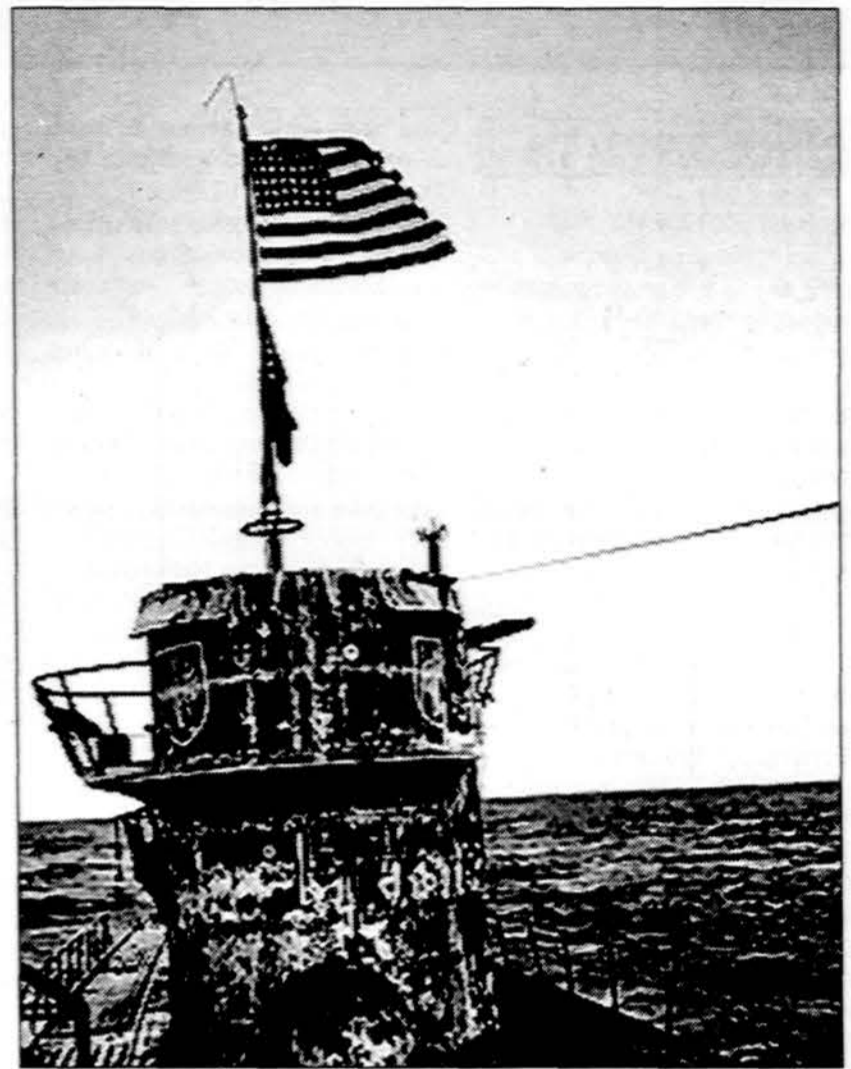
apbecėlės raidėmis ant jų. Kai būdavo paspaudžiamas klavišas su kokia nors raide, rotorius pasisukdavo, pakeisdamas ją kita. Sąjungininkai metų metus stengėsi iššifruoti vokiečių „Enigma“ mašinų siunčiamas žinutes. Tai atrodė iš esmės neįmanoma, nes šios 4 rotorų mašinos turėjo daugiau nei 92,579,782,159,868,838,064,000, t.y. 92 septilijonus galimų užšifruoti pranešimų variantų. Net vienai iš mašinų patekus į sąjungininkų rankas, turėjo būti neįmanoma susekti pranešimo, nes vokiečiai kas dieną keisdavo mašinų nustatymus. 1944 metų birželio 4 dieną pagavus laivą U-505, buvo rastas per 900 svarų kodavimo knygų ir dokumentų, taip pat ir dvi „Enigma“ mašinos. Tai tapo didžiausiu Sąjungininkų saugumo laimikiu Atlanto mūšyje. Ši informacija Jūrų laivyno saugumo komandai, kaip manoma, sutaupė 13,000 valandų darbo.

Iki 1946 metų Amerikos karinis jūrų laivynas ištraukė iš laivo U-505 visą reikiamą technologinę ir žvalgybinę informaciją. Laivui pasidarius nebeįnaudingas, buvo nuspręsta jį naudoti šaudymo ir taikinį pratyboms. Tuo metu Mokslo ir pramonės muziejus kaip tik ieškojo povandeninio laivo savo kolekcijai. Nors ir pavyko įkalbėti jūrų laivyno tuometinį ministrą Charles S. Thomas paaugoti laivą muziejui, tačiau laivynas atsisakė sumokėti laivo perkėlimo išlaidas. Čikagoje buvo surinktas ketvirtis milijono dolerių, reikalingas parodos įrengimui.

apie tai daugiau — ten be praturkų transliuojami trumpi filmukai apie laivo U-505 kelionę ir rekonstrukciją. Laivo apžiūrėjimas nemokamas, t.y. įeina į bendrą muziejaus bilieto kainą. Norintieji užsisakyti ekskursiją ir laive patirti šviesos bei garso efektus, turės mokėti papildomai.

Monika Bonckutė

Amerikiečių iškelta vėliava sąjungininkų užimtam vokiečių povandeniniame laive U-505.

Amerikiečių iškelta vėliava sąjungininkų užimtam vokiečių povandeniniame laive U-505.

apie tai daugiau — ten be praturkų transliuojami trumpi filmukai apie laivo U-505 kelionę ir rekonstrukciją. Laivo apžiūrėjimas nemokamas, t.y. įeina į bendrą muziejaus bilieto kainą. Norintieji užsisakyti ekskursiją ir laive patirti šviesos bei garso efektus, turės mokėti papildomai.

Monika Bonckutė

RENGINIAI ČIKAGOJE

Klasikinės muzikos koncertai Millennium Park

Šiomet, jau 71 vasaros sezoną iš eilės, vyksta nemokami klasikinės muzikos koncertai Millennium Park, Čikagoje. Jus galite ateiti bet kurią vasaros vakarą ir pasiklausti GRAMMY apdovanoto Grant Park orkestro ir choro, grojančio puikiame Jay Pritzker paviljone. Grant Park muzikos festivalis — yra vienas iš unikaliausių tradicinių vasaros renginių, kur galite pasiklausti klasikinės muzikos, operos, brodvėjaus ir filmuotos muzikos variacijų.

9-asis kasmetinis vasaros renginys — Čikagos vasaros šokiai

Tai nemokamos pramogos šokių mėgėjams. Šokiai vyksta Grant Park, 601 S. Michigan Ave. (tarp Harrison St. ir Balbo Ave.) Kiekvieną trečiadienį muzika ir šokiai nuo 6 v.v. iki 9 v.v. Ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais — gyva muzika ir šokiai nuo 7:30 v.v. iki 9:30 v.v. Šokių pamokos — nuo 6 v.v. iki 7 v.v. Sekmadieniais — gyva muzika ir šokiai nuo 5 v.v. iki 7 v.v. Šokių pamokos nuo 4 v.p.p. iki 5 v.v. Renginiai vyks iki rugpjūčio 28 d.

SPAUDOS APŽVALGA

SKAUTŲ AIDAS
Gegužės — birželio mėnesio „Skautų aidą“ numerijje spausdinamas įdomus straipsnis „Būti lietuvi“. Tai Dovilės Užubalytės-Zduobienės kalba, pasakyta Sydnejaus lietuvių klube, vasario 20 d., Nepriklausomybės šventės progą. Motinos ir tėvo dienos progą, žurnale spausdinama daugybė skautų šeimų nuotraukų su trumpais aprašymais. Tęsiama Darios Siliūnaitės straipsnis „Kelionė“, kur jaunoji žurnalistė pasakoja savo išpažintį iš kelionės po Lietuvą. „Skautų aide“ apstu pasakojimų apie skautų veiklą JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Žurnalo pabaigoje skyrelis jaunimui

„Zaidimai“. Skaitkite ir prenumeruokite „Skautų aidą“. Redakcijos adresas: 4613 W. 106th Place, Oak Lawn, IL 60453.
Parengia Vitalija Sireikis

IEŠKO GIMINIŲ

Ieško Povilo Peškaicio, kurio adresas kažkada buvo 6825 S. Talman, Chicago, IL. Jo žmona Stefanija Peškaitienė mirė 1980 m. Ji buvo gimusi 1920 metais, o Povilas už ją 2-3 metais vyresnis. Jiedu turėjo du vaikus: sūnų Stasį ir dukrą Vandutę. Dukra ištekėjusi, turi 3 vaikus, kurie jau suaugę. Jos vyras Alfonsas kilęs iš Panevėžio — Vandutė ir Alfonsas Rauckinai. Vandutė su vyru ir motina Stefanija Samanavičiūtė-Peškaitiene buvo Lietuvoje prieš 27-28 metus. Norėtume sužinoti ar gyvas Povilas Peškaitis, kur gyvena Vandutė Rauckinas ir jos šeima. Teiraujasi Stefanijos sesuo Viktorija Samanavičiūtė: Vilniaus g. 53-9, Širvintos 4100, Lietuva.

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

SKELBIMŲ SKYRIUS TEL. 773-585-9500

PIGIAUSIA — NE PATIKIMIAUSIAI Kortelės dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrinės net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastas internetinio tipo, o ne telefoninis ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firma (ist. 1993 m.) LITCOM. I Lietuvą iš namų ar mobilaus telefono TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išskaitinę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokitės lietuviškai 708-386-0556. Taupykite šiandien su LITCOM! Demesio! Įkainis galioja tik naujiems klientams!

„DRAUGAS“ — vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kas dieną pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS“ spausdinamas Amerikoje jau 96-tus metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Drauga“. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS“ yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

„DRAUGAS“ yra dovana, kuri kasdien džiugina ir informuoja jau beveik šimtmetį.

Prenumeruokime ir remkime „DRAUGA“. Savo testamentuose įrašykime ir „DRAUGA“.

„DRAUGO“ prenumerata pusei metų — 65 dol. 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

7th Annual **CHICAGO SUMMER DANCE**

June 15 - August 28, 2005

Presented by Chicago Department of Cultural Affairs and the Chicago Office of Tourism